

SPIS ZAWARTOŚCI

I. CZĘŚĆ OGÓLNA	2
1.1 Wprowadzenie.....	3
1.1.1 Przedmiot opracowania	3
1.1.2 Podstawa opracowania	3
1.1.3 Cel opracowania	3
1.1.4 Zakres opracowania	3
2. Opis zadania inwestycyjnego	5
3. Istniejące zagospodarowanie terenu	5
4. Terenowe uwarunkowania realizacyjne	5
5. Projektowane trasy na tle zagospodarowania terenu.....	6
5.1. Opis analizowanych wariantów	6
5.2. PLAN ORIENTACYJNY SKALA 1:25 000.....	10
5.3. PLAN SYTUACYJNY NA TLE ZDJĘĆ LOTNICZYCH SKALA 1:5 000	11
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	12
1.1. Położenie administracyjne i geograficzne.....	12
1.2. Rzeźba terenu	12
1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne	12
1.4. Wody podziemne	14
1.5. Wody powierzchniowe	15
1.6. Warunki klimatyczne	16
1.7. Warunki glebowe	16
1.8. Krajobraz, szata roślinna i świat zwierzęcy.....	17
1.9. Obszary chronione. NATURA 2000	18
III. UZGODNIENIA I OPINIE	24

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1.1 Wprowadzenie

1.1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest Studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowe rozbudowy drogi krajowej Nr 17 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku od projektowanego Węzła „Lubelska” do granicy województwa lubelskiego (km. 3+200 – 74+883) z wyłączeniem projektowanej obwodnicy Kołbieli oraz budowanej obwodnicy Garwolina. Długość odcinka po uwzględnieniu wyłączonych obwodnic wynosi ~56km.

Przedmiotowy odcinek położony jest w całości na terenie województwa mazowieckiego w powiecie otwockim oraz garwolińskim i przebiega przez teren następujących gmin: Wiązowa, Otwock, Celestynów, Kołbiel, Pilawa, Garwolin, Górno, Sobolew i Trojanów.

Niniejsze opracowanie stanowi rozszerzenie ETAPU I STEŚ o dodatkowe warianty przebiegu drogi nr 17 wynikające z zapisów protokołu z Rady Technicznej z dnia 01.09.2006 oraz postulatów społeczności i władz lokalnych.

1.2. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania jest umowa zawarta pomiędzy Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie a konsorcjum firm:

Biuro Projektowo-Konsultingowe „Eurostrada” Sp. z o.o. oraz GETINSA (Gabinete de estudios tecnicos ingenieria S.A. – Hiszpania) na wykonanie STEŚ oraz materiałów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rozbudowy drogi nr 17 na przedmiotowym odcinku.

Materiałami wyjściowymi wg dotychczasowych opracowań są:

- *Koncepcja programowa przebudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Zakręt – gr. woj. lubelskiego*
- *Koncepcja programowa modernizacji drogi krajowej nr 17 Warszawa – Lublin – Garwolin – Niwa Babicka od km 48+400 – 76+050*
- *Koncepcja programowa budowy drogi ekspresowej na odcinku Południowej Obwodnicy Warszawy od węzła „Puławska” do węzła „Lubelska”*
- *Studium techniczno – ekonomiczne dostosowania drogi nr 17 do parametrów drogi ekspresowej w rejonie Kołbieli wraz z powiązaniem z drogą nr 50*
- *Studium techniczno- ekonomiczno- środowiskowe obwodnicy Kołbieli w ciągu drogi ekspresowej S-17 (w opracowywaniu)*

- *Stadium projektu budowlanego obwodnicy Garwolina w ciągu drogi krajowej nr 17 Warszawa Lublin.*
- *Stadium projektu budowlanego budowy Wschodniej Obwodnicy Warszawy na odcinku od węzła Marki do węzła Lubelska (w opracowywaniu)*
- *Stadium projektu budowlanego budowy Południowej Obwodnicy Warszawy na odcinku od węzła Puławska do węzła Lubelska (w opracowywaniu)*

1.3. Cel opracowania

Celem opracowania jest:

- *ustalenie przebiegu tras, ostateczne określenie typów powiązań oraz podstawowych parametrów technicznych obiektów budowlanych,*
- *wstępne określenie zakresu rzeczowego i finansowego przedsięwzięcia oraz ustalenie jego efektywności ekonomicznej,*
- *dostarczenie informacji do podjęcia decyzji inwestorskiej w sprawie celowości, zakresu i horyzontu czasowego realizacji zadania inwestorskiego,*
- *uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.*

Całość opracowania jest podzielona na trzy etapy.

Etap I i Etap II są integralnymi elementami Studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowego. Etap III stanowią materiały do wniosku o decyzje o uwarunkowaniach środowiskowych.

1.4. Zakres opracowania

Niniejsze opracowanie stanowi rozszerzenie *Studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowego rozbudowy drogi krajowej Nr 17 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku od projektowanego Węzła „Lubelska” do granicy województwa lubelskiego (km. 3+200 – 74+883) z wyłączeniem projektowanej obwodnicy Kołbieli oraz budowanej obwodnicy Garwolina – Etapu I o dodatkowe warianty przebiegu drogi nr 17 wynikające z zapisów protokołu z Rady Technicznej z dnia 01.09.2006 oraz postulatów społeczności i władz lokalnych.*

W niniejszym opracowaniu dokonano analizy:

- możliwości niewielkiego skorygowania przebiegu drogi S-17 w rejonie miejscowości Wiązowna, które likwiduje problemy zgłaszane przez mieszkańców,
- możliwości poprowadzenia drogi ekspresowej S-17 po nowych śladach, omijających miejscowość Wiązowna oraz inne miejscowości, gdzie wzdłuż istniejącej drogi nr 17 istnieje zwarta zabudowa (m.in. Wólka Mładzka, Gończyce, Żabianka, Trojanów),

Ponadto zaproponowano również niewielkie zmiany w dotychczasowych, zatwierdzonych rozwiązaniach technicznych na odcinkach drogi S-17, gdzie przewidziano dobudowę drugiej jezdni. Korekta ta polega na zamianie kładek dla pieszych na przejazdy, niewielkich zmianach lokalizacji i kształtu węzłów, przejazdów, oraz przebiegu ciągów serwisowych i stanowi alternatywę (jako ewentualne warianty) dla przedstawionych w dotychczasowych opracowaniach rozwiązań.

W niniejszym opracowaniu ujęto niektóre elementy rozwiązań przewidywanych do realizacji w Etapie II dokumentacji, m. in. takie jak kształty węzłów i przejazdów, co zdaniem autorów opracowania pozwoli na lepszą ocenę i wybór wariantów do opracowania na dalszych etapach projektowych.

2. Opis zadania inwestycyjnego

Droga krajowa nr 17 zaliczona jest do sieci dróg ekspresowych (S17). Jest elementem trasy prowadzącej ruch tranzytowy na kierunku północ – południe (Warszawa – Lublin - Hrebenne). Ze względu na wyczerpującą się przepustowość istniejących skrzyżowań z drogami krajowymi (droga nr 2 i nr 50) drogami wojewódzkimi, oraz ze względu na ciągle wzrastający ruch tranzytowy (TiR) jej rozbudowa jest w pełni uzasadniona.

Docelowym zadaniem inwestycyjnym jest dostosowanie drogi nr 17 do parametrów dwujezdniowej drogi ekspresowej o ograniczonej dostępności.

W chwili obecnej w ciągu drogi nr 17 przewiduje się wybudowanie obwodnicy Kołbieli (km 24+074). Realizowana jest także obwodnica Garwolina (od km ok. 41+740 do km 50+490). Zarówno obwodnica Kołbieli jak i obwodnica Garwolina są poza zakresem niniejszego opracowania.

Niniejsze opracowanie obejmuje pozostałe odcinki, czyli:

- *Projektowany węzeł Lubelska (3+200) – Obwodnica Kołbieli (21+200)*
- *Obwodnica Kołbieli (27+100) – Obwodnica Garwolina (41+740)*
- *Obwodnica Garwolina (50+490) – koniec województwa lubelskiego (74+883)*

Dla zachowania przejrzystości kilometraża opracowanie nie uwzględnia wydłużenia trasy spowodowane powstaniem obwodnic Kołbieli i Garwolina i opiera się na kilometrażu istniejącej drogi nr 17. Trasy przebiegające po nowych terenach zostały zapikietowane od 0+000.

Podstawowe parametry techniczne:

- *Klasa drogi - S*
- *Prędkość projektowa - 100 km/godz.*
- *nośność - 11,5 t/oś*
- *kategoria ruchu – KR6*
- *całkowita ograniczona dostępność (dostępność tylko w węzłach)*
- *ilość jezdni -2*
- *szerokość pasów ruchu 2x3.5m+2.5m pas awaryjny*

Wg badań ruchu przeprowadzonych w 2005 r (GPR2005) ruch na analizowanym odcinku kształtuje się następująco:

	Pojazdy samochod. ogółem	Motocykle	Sam. osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe dostawcze	Sam. ciężarowe		Autobusy
					bez przycz.	z przycz.	
	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR
ZAKRĘT-WIĄZOWNA	15808	32	12346	1549	759	869	253
WIĄZOWNA-KOŁBIEL	14199	0	10806	1193	596	1306	298
KOŁBIEL-LIPÓWKA	14089	14	10623	1113	662	1381	296
LIPÓWKA-GARWOLIN	18431	18	14451	1769	774	1032	387
GARWOLIN/PRZEJŚCIE/	20300	81	15997	1583	792	1157	690
GARWOLIN-GOŃCZYCE	10693	4	7436	1344	592	1097	216
GOŃCZYCE-GR.WOJ.	10608	21	7617	1156	552	1061	180

3. Istniejące zagospodarowanie terenu

W stanie istniejącym na analizowanym odcinku przedmiotowa droga jest drogą jednojezdniową o dwóch pasach ruchu (2x3.5m) z utwardzonymi pobocznymi o szerokości ~2m oraz pobocznymi gruntowymi ~1m.

4. Terenowe uwarunkowania realizacyjne

Dostosowanie jednojezdniowej drogi do parametrów drogi ekspresowej o całkowicie ograniczonej dostępności niesie ze sobą konieczność rozpatrzenia następujących aspektów:

- *dobudowanie drugiej jezdni (przy wykorzystaniu jezdni istniejącej) lub wytyczenie przebiegu dwujezdniowej drogi po nowym śladzie*
- *zapewnienie włączeń dla ruchu na drodze ekspresowej w węzłach (lokalizacja węzłów)*
- *zapewnienie pełni połączeń dla ruchu lokalnego między węzłami, przerwanych przez całkowite ograniczenie dostępności.*
- *ewentualne zapewnienie możliwości prowadzenia ruchu autobusowego.*
- *zapewnienie możliwości bezkolizyjnego lokalnego ruchu pieszego, przejść ekologicznych, oraz przeanalizowanie możliwych sposobów ograniczenia negatywnego wpływu drogi ekspresowej na środowisko (hałas, zanieczyszczenia, ścieki).*

Spełnienie powyższych wymagań musi wiązać się z koniecznością częściowych lub pełnych wyburzeń budynków mieszkalnych i przemysłowych, wycinką roślinności (w tym fragmenty zalesione) oraz zmianą lokalnych warunków, tak społecznych jak i środowiskowych.

5. Projektowane trasy na tle zagospodarowania terenu

Projektowane warianty przebiegu trasy zostały podzielone na 3 grupy oraz dodatkowo wariant 0 („nic nie robić”):

wariant 0 – „nic nie robić” – zaniechanie przebudowy drogi i pozostawienie ją w stanie istniejącym

wariant 1 – podstawowy – przebudowa drogi polegająca na poprowadzeniu trasy na całym odcinku po dotychczasowym śladzie z dobudową drugiej jezdni, dróg równoległych i węzłów (zgodnie z ustaleniami ZOPI z 2004r.) (kolor czerwony)

wariant 2 – przebudowa drogi według następujących założeń:

- o *na odcinku od początku opracowania (węzeł „Lubelska”) do nienormatywnego łuku poziomego na istniejącym obejściu Wiązowny przebieg trasy po istniejącym śladzie,*
- o *korekta nienormatywnego łuku poziomego i poprowadzenie trasy po nowym śladzie za istniejącą oczyszczalnią ścieków z lokalizacją węzła „Wiązowna” w nowym terenie, poza nieakceptowanym przez społeczność lokalną miejscu wg wariantu I. Wejście w istniejący ślad drogi nr 17 za istniejącym łukiem poziomym w rejonie Radiówka,*
- o *na odcinku od obwodnicy Wiązowny do początku obwodnicy m. Kolbiel (wyłączonej z opracowania) przebieg trasy po istniejącym śladzie wg wariantu I z niewielkimi korektami dotyczącymi przebiegu dróg serwisowych oraz lokalizacji i kształtu przejazdów i węzłów, z wykonaniem obwodnicy miejscowości: Wola Ducka i Ostrów,*
- o *na odcinku od obwodnicy m. Kolbiel do początku obwodnicy m. Garwolin (wyłączonej z opracowania) przebieg trasy po istniejącym śladzie wg wariantu I z niewielkimi korektami dotyczącymi przebiegu dróg serwisowych oraz lokalizacji i kształtu przejazdów i węzłów,*
- o *na odcinku od obwodnicy m. Garwolin do końca opracowania (granica woj. mazowieckiego) przebieg trasy po istniejącym śladzie wg wariantu I z niewielkimi korektami dotyczącymi przebiegu dróg serwisowych oraz lokalizacji i kształtu przejazdów i węzłów, z wykonaniem obwodnicy miejscowości: Gończyce, Trojanów i Żabianka (str. wschodnia).*

wariant 3 – wykonanie obwodnicy Wiązowny po wschodniej stronie z wejściem w istniejący ślad drogi nr 17 pomiędzy miejscowościami Radiówek i Wólka Mładzka wraz ze zmianą lokalizacji

węzła „Wólka Mładzka”. Rozwiązania na dalszym odcinku według wariantu II + obwodnica miejscowości . Trojanów i Żabianka po stronie zachodniej.

5.1. Opis analizowanych wariantów

Wariant 0 – „nic nie robić”

„Wariant” ten przedstawia sytuację kiedy zaniechana zostałaby realizacja inwestycji. Droga krajowa nr 17 na analizowanym odcinku pozostałaby w stanie w jakim jest ona obecnie. Nie zostałaby ograniczona dostępność drogi i nie zostałyby wybudowane: druga jezdnia, węzły i drogi lokalne. Na planie orientacyjnym „wariant” ten przedstawia istniejący przebieg jezdni drogi nr 17. Pozostawienie drogi w stanie istniejącym nie narusza istniejących powiązań lokalnych lecz całkowicie wyklucza zaliczenie jej do klasy dróg ekspresowych.

Wariant 1 – podstawowy

Założeniem Wariantu 1 - podstawowego jest wybudowanie drugiej jezdni drogi krajowej nr 7 na całym analizowanym odcinku wzdłuż jezdni istniejącej (na większości trasy po prawej stronie). Planowane jest także wybudowanie dróg do ruchu lokalnego (połączenia przerwanych ciągów) i autobusowego wzdłuż przebudowywanej drogi.

Początek opracowania znajduje się na granicy węzła Lubelska w km. 3+200. W km 3+880 zlokalizowany jest przejazd bezkolizyjny [P1]. Na dalszym odcinku w ciągu istniejącej obwodnicy Wiązowny planowane są dwa przejazdy bezkolizyjne [P2],[P3] a w miejscu istniejącego skrzyżowania drogi nr 17 z drogą wojewódzką na 721 zlokalizowany jest węzeł Wiązowna.

W km 8+800 znajduje się planuje się kładkę dla pieszych [Pp4] a w km 9+380 przejazd bezkolizyjny [P5]. W rejonie wsi Rudka kładka dla pieszych [Pp6].

W km 12+000 zlokalizowany jest węzeł Wólka Mładzka a w km 12+800 kolejna kładka dla pieszych [Pp7].

W km 14+400 w ciągu drogi powiatowej nr 01216 planowany jest przejazd bezkolizyjny P[8].

W miejscowości Wola Ducka (16+000) oraz Ostrów (17+550) przejazdy bezkolizyjne [P9],[P10].

Za miejscowością Ostrów lokalizuje się węzeł Ostrów (18+400).

W km 19+800 w miejscowości Ostrowik przejazd [P11].

Planowana obwodnica Kolbieli zaczyna się w km 21+200 a kończy w km 27+500. Jest to odcinek wyłączony z niniejszego opracowania.

Za obwodnicą Kołbieli w km 30+400 trasa przechodzi nad linią kolejową PKP Mińsk Maz. – Pilawa. W wariantcie 1 – podstawowym dobudowuje się drugi obiekt (dla drugiej jezdni drogi ekspresowej) obok obiektu istniejącego.

W miejscowościach Żelazna (km 34+000) i Puznówka (km 36+000) zlokalizowano przejazdy bezkolizyjne. W miejscowości Lipówki na skrzyżowaniu drogi nr 17 z drogą wojewódzka nr 805 planowany jest węzeł Lipówki.

W km 39+700 istniejąca droga nr 17 przecinana jest przez linię kolejową PKP Łuków – Pilawa.

Linia ta prowadzona jest na wiadukcie [mk6]. Wiadukt ten będzie wymagał gruntownej przebudowy dla potrzeb zachowania skrajni zarówno poziomej jak i pionowej.

W km 41+740 zlokalizowany jest początek budowanej obwodnicy Garwolina. Koniec obwodnicy zlokalizowany jest w km. 50+490. Kilometraż ten mierzony w ciągu obwodnicy wynosi 53+171.

W niniejszym opracowaniu przyjęto kilometraż istniejącej drogi nr 17 bez uwzględniania obwodnic.

Obwodnica Garwolina jest odcinkiem wyłączonym z niniejszego opracowania.

W km 52+300 na przecięciu z drogą powiatową 36552 zlokalizowany jest węzeł Józefów.

W miejscowościach Ptaszniki (55+700), Marynistki (56+900) oraz w ciągu drogi powiatowej nr nr 36554 zlokalizowano przejazdy bezkolizyjne – [P14], [P15], [P16].

W miejscowości Gończyce w ciągu drogi wojewódzkiej nr 807 zaplanowano węzeł Gończyce (km. 60+000).

W km. 62+100 [Pp17] i 64+050 [Pp19] planuje się przejścia dla pieszych a w miejscowości Trzcianka (km 63+100) przejazd bezkolizyjny w ciągu drogi gminnej.

Kolejne przejazdy bezkolizyjne zaprojektowano w ciągu drogi powiatowej nr 36576 (66+250) – [P20] oraz w ciągu dróg gminnych (km 67+950 i 69+600) – [P21], [P22].

W miejscu skrzyżowania z drogą powiatową nr 36575 w km 71+000 planuje się węzeł Trojanów.

W miejscowościach Żabianka i Ruda w ciągu dróg gminnych zaprojektowano przejazdy bezkolizyjne.

Końcem opracowania jest granica województwa mazowieckiego w km 74+883.

Długość odcinka wg Wariantu 1 podstawowego z wyłączeniem obwodnic Kołbieli i Garwolina wynosi: **~56,1 km.**

Na planie sytuacyjnym zaznaczono wszystkie istniejące miejsca obsługi podróżnych.

Odległości pomiędzy nimi generalnie spełniają wymagania „rozporządzenia” (Dz. Ust. Nr 43) z wyjątkiem układu MOPów 2-3 oraz 2a-4, które są zlokalizowane w zbyt małych odległościach od siebie.

Wariant 2

Podobnie jak w wariantcie 1 początek opracowania znajduje się na granicy węzła Lubelska w km. 3+200. W km 3+880 zlokalizowany jest przejazd bezkolizyjny WD1.

Na większości odcinka projektowanej przebudowy poza odcinkami biegnącymi po nowym śladzie przewiduje się dobudowę drugiej jezdni po zachodniej stronie istniejącej drogi. Wyjątek stanowi końcowy odcinek trasy od km 73+900 do granicy woj. mazowieckiego, gdzie dobudowywana jezdnia znajduje się po stronie wschodniej.

Na odcinku od km 4+800 do km 8+700 zaprojektowano przebieg drogi S-17 po nowym śladzie:

- *do nienormatywnego łuku poziomego w rejonie istniejącego km 6+000 trasa została poprowadzona równoległe do istniejącej drogi nr 17 po zachodniej stronie, istniejący ślad drogi krajowej zostałby wykorzystany jako nowy przebieg drogi wojewódzkiej nr 721,*
- *od km 6+000 droga S-17 biegnie po nowym śladzie i w rejonie km 8+700 ponownie wchodzi w istniejący przebieg drogi.*

W km 2+590 pikietaża lokalnego zaprojektowano węzeł „Wiązowna”.

W km 9+380 na przecięciu z drogą powiatową nr 34411 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-7.

W km 10+850 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-8.

W km 11+510 zaprojektowano przejście drogi S-17 górą i zaprojektowano most drogowy MD-10, co umożliwia skomunikowanie ze sobą miejscowości Wólka Mładzka, która dziś jest położona po obu stronach drogi nr 17.

W km 12+410 zlokalizowano węzeł „Wólka Mładzka”.

W km 14+310 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-12.

Na odcinku od km 165+000 droga S-17 biegnie po nowym śladzie, omijając po stronie zachodniej miejscowości Wola Ducka i Ostrów, wchodząc w istniejący przebieg drogi nr 17 w rejonie km 19+000. Na odcinku tym zlokalizowano bezkolizyjny przejazd WD-13 (km 2+290 pikietaża lokalnego) oraz węzeł „Ostrów” (km 3+410 . pikietaża lokalnego).

Odcinek od km 19+200 do km 27+000 został wyłączony z opracowania ze względu na projektowaną obwodnicę Kołbieli, opracowywaną przez BPRW. S.A.

W km 29+900 zaprojektowano w rejonie linii kolejowej relacji Mińsk Maz. – Pilawa zaprojektowano przebudowę istniejącego wiaduktu drogowego oraz budowę dwóch nowych: dla dobudowywanej jezdni drogi S-17 oraz dla ruchu lokalnego.

W km 33+640 na przecięciu z drogą powiatową nr 36522 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-17.

W km 35+450 na przecięciu z drogą powiatową nr 36524 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-18.

W km 37+950 zlokalizowano węzeł „Lipówki”.

W km 39+200 istniejąca droga nr 17 przecinana jest przez linię kolejową PKP Łuków – Pilawa.

Linia ta prowadzona jest na wiadukcie [WD20]. Wiadukt ten będzie wymagał gruntownej przebudowy dla potrzeb zachowania skrajni zarówno poziomej jak i pionowej.

Odcinek od km 40+700 do km 53+171 jest wyłączony z opracowania (obecnie realizowana obwodnica Garwolina).

W km 52+420 na przecięciu z drogą powiatową nr 36537 zlokalizowano węzeł „Józefów”.

W km 55+890 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-24.

W km 56+870 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-25.

W km 58+360 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-26.

Na odcinku od km 58+500 droga S-17 biegnie po nowym śladzie, omijając po wschodniej stronie miejscowość Gończyce i wchodzi w istniejący przebieg drogi w rejonie km 61+850. Na odcinku tym zaprojektowano węzeł „Gończyce”, stanowiący powiązanie z drogą wojewódzką nr 807 (km 1+370 pikietaża lokalnego).

W km 1+600 pikietaża lokalnego zaprojektowano obiekt MD-28, zapewniający połączenie lokalnych dróg.

W km 63+420 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-29.

W km 64+400 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-31.

W km 66+350 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-32.

W km 67+840 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-33.

W km 69+690 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-34.

Na odcinku od km 69+800 droga S-17 biegnie po nowym śladzie, omijając po wschodniej stronie miejscowości Trojanów i Żabianka i wchodzi w istniejący przebieg drogi w rejonie km 73+900. Na odcinku tym zaprojektowano węzeł „Trojanów”, stanowiący powiązanie z drogą powiatową nr 36575 (km 1+180 pikietaża lokalnego) oraz przejazdy dróg lokalnych WD36 i MD-37.

W km 74+200 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-38.

Koniec opracowania znajduje się w km 74+883 na granicy województw: mazowieckiego i lubelskiego.

Na całym odcinku zaprojektowano ekologiczne przejścia dla zwierząt:

- w km 11+140 w ciągu rzeki Świder (MD-9),
- w km 51+100 (MD22),
- w km 64+400 (MD-30),

Wariant 3

Wariant 3 stanowi próbę uniknięcia kolizji z zabudowanymi terenami miejscowości Wiązowna (silne protesty lokalnej społeczności) oraz zaproponowano alternatywny przebieg obwodnicy m. Trojanów i Żabianka (po zachodniej stronie istniejącej drogi nr 17).

W ramach wariantu 3 zaproponowano poprowadzenie obwodnicy Wiązowny po jej wschodniej stronie:

- w km 0+640 pikietaża lokalnego zlokalizowano węzeł „Wiązowna”,
- w km 2+150 pikietaża lokalnego zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-3,
- w km 3+610 pikietaża lokalnego zaprojektowano przejście drogą S-17 górą i zapewnienie powiązania ciągów lokalnych (MD5),
- w km 5+790 pikietaża lokalnego zaprojektowano przejście drogą S-17 górą i zapewnienie powiązania ciągów lokalnych z drogą powiatową nr 34411 (MD6),

Obwodnica wchodzi w istniejący ślad drogi nr 17 w rejonie km 10+350.

Dalsze rozwiązania do km 69+000 wg wariantu 2.

W km 69+690 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-34.

Na odcinku od km 70+200 droga S-17 biegnie po nowym śladzie, omijając po zachodniej stronie miejscowości Trojanów i Żabianka i wchodzi w istniejący przebieg drogi w rejonie km 74+400. Na odcinku tym zaprojektowano węzeł „Trojanów”, stanowiący powiązanie z drogą powiatową nr 36575 (km 1+120 pikietaża lokalnego) oraz przejazdy dróg lokalnych WD36 i MD-37.

W km 74+200 zaprojektowano bezkolizyjny przejazd WD-38.

Koniec opracowania znajduje się w km 74+883 na granicy województw: mazowieckiego i lubelskiego.

5.2. PLAN ORIENTACYJNY SKALA 1:25 000

5.3. PLAN SYTUACYJNY NA TLE ZDJĘĆ LOTNICZYCH SKALA 1:5 000

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Droga S-17 na omawianym odcinku biegnie z północnego-zachodu na południowy-wschód i przechodzi przez tereny, należące do dziesięciu gmin województwa mazowieckiego, położonych w dwóch powiatach: otwockim i garwolińskim. Są to gminy Wiązowna, Otwock, Celestynów, Kołbiel, Pilawa, Garwolin – gmina wiejska, Garwolin – gmina miejska, Górzno, Sobolew i Trojanów.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego omawiany teren położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie oraz dwóch makroregionach: Nizina Środkowomazowiecka (mezoregiony Równina Garwolińska 318.79 i Dolina Środkowej Wisły 318.75) oraz Nizina Południowopodlaska (mezoregion Wysoczyzna Żelechowska 318.95).

1.2. Rzeźba terenu

Omawiany teren ukształtowany został przez erozyjną i akumulacyjną działalność lądolodów oraz ich wód roztopowych, a następnie przez wody powierzchniowe cieków, działalność wiatru i akumulację organiczną.

Na północ od Wiązownej powierzchnia terenu w sąsiedztwie drogi charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem hipsometrycznym (wysokości w granicach 100-120 m n.p.m.). Dominującą jednostką geomorfologiczną jest tutaj wysoczyzna morenowa o wysokim stopniu denudacji, przykryta w większości przez utwory wodnolodowcowe (niższy poziom erozyjno-denudacyjny). Droga przecinana jest dolinami kierującymi się do Wisły cieków oraz równinami piasków rzecznych. W zakolu rzeki Mieni w okolicy miejscowości Wiązowna powierzchnia terenu urozmaicona jest wydrami.

Na odcinku od Wiązownej do wsi Gadka budowa geomorfologiczna zdominowana jest poprzez dwie jednostki. Są to wysoczyzna polodowcowa oraz dolina Wisły. Omawiana droga biegnie równiną tarasu otwockiego z płacami wysoczyzny polodowcowej. Między miejscowościami Świerk i Emów wysoczyzna polodowcowa jest silnie zdenudowana.

Powierzchnia terenu wznosi się w kierunku południowo-wschodnim. Wysoczyzna polodowcowa położona jest na wysokościach około 130-140 m n.p.m. W jej obrębie występują wydmy paraboliczne (na północ od Otwocka) osiągające wysokość do 20 m.

Biegając na południowy-wschód, droga S-17 wchodzi na obszar Równiny Garwolińskiej, gdzie w kulminacji (okolice Puznówki) osiąga wysokość ok. 152 m n.p.m. Omawiana jednostka jest piaszczysto-gliniastą równiną denudacyjną, pochyloną ku południowemu zachodowi. W Garwolinie droga przecina dolinę rzeki Wilgi, wznosząc się wyraźnymi zboczami w kierunku wyżyny lodowcowej. Na południe

od miejscowości Zofianów droga przecina zespół wydmy parabolicznych. Dalej droga przebiega przez tereny akumulacji wodnolodowcowej kolejnych poziomów erozyjno-denudacyjnych.

Na wysokości miejscowości Sulbiny Górne Równina Garwolińska przechodzi w jednostkę zwaną Wysoczyzną Żelechowską. Jest to falista równina z ostańcowymi wzniesieniami, osiągającymi wysokości do około 180 m n.p.m. (m.in. okolice miejscowości Potaszniki). Wysoczyzna ta rozcięta jest dwoma dolinami rzecznyymi – Promnika i Okrzejki (prawobrzeżne dopływy Wisły) z wykształconymi tarasami nadzalewowymi. Dominującą formą jest wysoczyzna morenowa płaska ze wzgórzami i pagórkami morenowymi. W okolicy Karolinowa droga przecina równinę torfową.

W okolicy Trojanowa powierzchnia terenu opada do wysokości około 150 m n.p.m.

1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne

Omawiana droga przebiega przez teren Niecki Brzeżnej (synklinorium brzeżne) w następujących podjednostkach: południowo-wschodnia część Niecki Warszawskiej i Rów Mazowiecko-Lubelski oraz przez południowo-zachodnie obrzeżenie Wyniesienia Łukowskiego.

Niecka Warszawska stanowi środkową, najgłębszą część Niecki Brzeżnej. Tworzą ją utwory kredowe, a wypełniają osady zaliczane do trzeciorzędu i czwartorzędu. Stratygrafia i litologia utworów starszych od trzeciorzędu, od gnejsów prekambriu do węglanowych osadów kredowych, rozpoznana została w głębokim otworze Okuniew IG-1 (7 km na północ od północnej granicy opracowania), odwierconym do głębokości 4298 m. Strop osadów kredowych w tym otworze nawiercono na głębokości 268 m. Osady trzeciorzędu reprezentowane są przez utwory zaliczane do paleocenu, eocenu, oligocenu, miocenu i pliocenu. Paleocen wykształcony jest w postaci margli, geł i opok o miąższości do 14 m. Eocen stanowią osady piaszczysto-mułkowe z glaukonitem i fosforytami. Osady oligocenu nawiercono w Hipolitowie (ok. 6 km od omawianej drogi) na głębokości około 166 m. Miąższość ich zmienia się od 12,5 do 30 m, a wykształcone są w postaci mułków, piasków ze żwirami i piasków z glaukonitem oraz lokalnie kongrejami fosforytowymi, a także ilów. Osady piaszczyste oligocenu stanowią ważny poziom wodonośny. Miocen reprezentowany jest przez mułki i piaski z węglem brunatnym, które nie tworzą wychodni za wyjątkiem oderwanych od podłoża porwaków. Podłoże przedczwartorzędowe stanowią pstre iły, mułki i piaski pliocenu. Ich strop wykazuje silne urzeźbienie powstałe w wyniku działalności erozyjnej i glacytektonicznej. Miąższość tych utworów ocenia się na przeszło 100 m. Najwyższe ogniwa pliocenu odsłaniają się na powierzchni w rejonie Ostrowia, Wólki Mładzkiej i Woli Karczewskiej.

Wyniesienie Łukowskie i Rów Mazowiecko-Lubelski są paleozoicznymi strukturami tektonicznymi uformowanymi głównie w dewonie i karbonie. W utworach karbońskich terenów

leżących wzdłuż południowego odcinka omawianej drogi występuje pokład węgla kamiennego o miąższości do 1,5 m. Powyżej zalegają osady permo-mezozoiku.

Osady permo-mezozoiku o łącznej miąższości około 1600 m budują strukturę zwaną Niecką Lubelsko-Mazowiecką. Najwyższe ogniwo kredy górnej – mastrycht, wykształcone jest w postaci margli, wapieni oraz lokalnie kredy piszącej. Na utworach kredy górnej osadziły się opoki i gezy piaszczyste paleocenu o niewielkiej miąższości, zwiększającej się w południowej części omawianego terenu. Węglanowe osady paleocenu przykryte są przez piaszczysto-ilaste osady trzeciorzędu, od oligocenu po pliocen. Są one słabo rozpoznane. Osady oligocenu, osiągające w tym rejonie ponad 60 m miąższości, reprezentowane są przez drobnoziarniste i pylaste piaski kwarcowe, przewarstwione mułkami, iłami i niekiedy cienkimi pokładami (do 0,5 m) węgla brunatnego. Utwory te zalegają na głębokości od 65 do 116 m. Charakterystyczną cechą utworów oligoceńskich jest ich zielonkawa barwa, związana z dużą zawartością glaukonitu. Osady miocenu dolnego i środkowego osiągają miąższość do około 30 m. Reprezentowane są one przez piaski kwarcowe, pylaste, zawierające domieszki pyłu węgla brunatnego i żwirki mlecznego kwarcu, lokalnie z przewarstwieniami mułku. Osady miocenu górnego (zaliczane kiedyś do plioceńskich) wykształcone są w postaci zwięzłych pstrych iłów (formacja poznańska), mułków ilastych i pylastych oraz piasków drobnoziarnistych. Iły zawierają często kongrecje i żyły gipsu lub węglanu wapnia. Miąższość tej formacji zależna jest od ukształtowania powierzchni stropowej i waha się w przedziale od 0 (w obniżeniach dolinnych) do ponad 20 m.

Wzdłuż południowego odcinka omawianej drogi powierzchnia przedczwartorzędowa leży na rzędnej 70-100 m n.p.m. (około 50-80 m poniżej powierzchni współczesnej) i schodzi niżej, pochylając się w kierunku doliny Wisły oraz kopalnej doliny koło Łaskarzewa.

Większość terenu, po którym biegnie droga, przykryta jest osadami czwartorzędów: glacialnymi utworami zlodowacenia północnopolskiego i środkowopolskiego oraz utworami eolicznymi i rzecznyymi w dolinach dawnych i współczesnych cieków. Na północ od Wiązowej są to głównie plejstoceny piaski rzeczne i wodnolodowcowe na iłach zastoiskowych, a częściowo na glinach zwałowych. Dominującym utworem są tu także eluvia piaszczyste glin zwałowych zalegające na glinach zwałowych, a częściowo również na iłach zastoiskowych. W dolinach cieków zalegają piaski humusowe, a miejscami także torfy. Na północ od miejscowości Majdan droga S-17 przecina pasmo wydym (piaski eoliczne).

Z przekroju geologicznego, sporządzonego dla obszaru przecinanego przez drogę S-17 na wysokości miejscowości Majdan wynika, iż utworem powierzchniowym stwierdzonym do głębokości około 10 m p.p.t. są gliny zwałowe, przewarstwione iłami zastoiskowymi, pod którymi zalegają żwir, piaski i mułki rzeczne (miąższość ok. 20 m). Łączna miąższość utworów czwartorzędów sięga do 60 m. Poniżej stwierdzono utwory trzeciorzędowe – ily, mułki i piaski pochodzące z neogenu.

Na północ od miejscowości Wólka Mładzka utworem powierzchniowym są piaski rzeczne tarasu otwockiego. W tej okolicy droga biegnie również przez tereny pokryte piaskami wodnolodowcowymi oraz piaskami ze żwirami i głazami. W dolinie rzeki Świder zalegają piaski humusowe oraz mady podścielone piaskami rzecznyymi. Na wysokości Otwocka dominują ily, mułki i piaski oraz osady preglacjalne w wypiętrzaniach strukturalnych. Miejscami na powierzchni uwidaczniają się gliny zwałowe, często z porwakami pliocenu oraz piaski akumulacji szczelinowej łądolodu. W wielu miejscach droga przecina piaski rzeczne dolin lokalnych cieków.

Z przekroju geologicznego, sporządzonego dla obszaru przecinanego przez drogę S-17 na południe od Wólki Mładzkiej wynika, iż przeważającym utworem powierzchniowym są tu piaski oraz mułki podścielone około 40-metrową warstwą glin zwałowych, pod którymi zalegają trzeciorzędowe ily pstry (lokalnie z wkładkami mułków) o miąższości sięgającej 80 m.

Na południe od wsi Żelazna droga biegnie przez teren przykryty glinami zwałowymi oraz piaskami eolicznymi na glinach zwałowych. W dolinie cieku Struga w okolicy Żelaznej zalegają namuły torfiaste. Posuwając się na południowy-wschód zgodnie z przebiegiem drogi przecinamy pokrywy akumulacji wodnolodowcowej. W okolicach miejscowości Lipówki w sąsiedztwie drogi występuje szereg zagłębień bezodpływowych, wypełnionych piaszczystymi namułami. W rejonie Garwoliny droga przecina taras zalewowy doliny Wilgi i jej dopływów, pokryty namułami torfiastymi.

Z przekroju geologicznego, sporządzonego dla obszaru przecinanego przez drogę S-17 w Garwolinie, a więc w pobliżu doliny rzeki Wilgi wynika, iż do 140 m p.p.t. brak jest utworów trzeciorzędów. Plejstoceny gliny zwałowe podścielone są piaskami zastoiskowymi i mułkami warwowymi. Poniżej (około 100 m p.p.t.) zalegają znów gliny zwałowe przewarstwione piaskiem. W samej dolinie zalegają piaski rzeczne holocenu.

Poniżej wsi Kolonia Górzno utworem powierzchniowym są piaski wodnolodowcowe. W dolinie lokalnego cieku w okolicach miejscowości Lipówki występują piaski humusowe i namuły piaszczyste den dolinnych. Na północ od miejscowości Gończyce droga biegnie przez wysoczyznę morenową płaską (wysokość względna do 2 m) którą budują gliny zwałowe na piaskach wodnolodowcowych dolnych stadiału mazowiecko-podlaskiego. W okolicy miejscowości Karolinów droga przecina równinę torfową, a idąc dalej na południe – wzgórze i pagórki morenowe o wysokości względnej od 5 do ponad 10 m, zbudowane z piasków ze żwirami i głazami. W dolinie rzeki Promnik zalegają piaski rzeczne tarasów nadzalewowych (5 – 7,5 m nad poziomem rzeki Wisły).

Z przekroju geologicznego, sporządzonego dla obszaru przecinanego przez drogę S-17 na wysokości wsi Mazurki wynika, iż utworem powierzchniowym są tu gliny zwałowe podścielone

piaskami wodnolodowcowymi. Pod nimi zalega kolejna warstwa glin zwałowych. Sekwencja ta ma miąższość około 30 m. Jest ona podścielona piaskami wodnolodowcowymi i warstwą piasków ze żwirami i mułkami rzecznyymi. Te utwory plejstoceńskie posiadają łączną miąższość ok. 90 m. Pod spodem zalegają ropy, mułki i piaski neogenu (trzeciorzęd).

Na omawianym terenie występuje szereg udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Na odcinku od miejscowości Zakręt do Wiązownej występują nieliczne ropy warwowe, piaski rzeczne i eoliczne oraz pospółki. W dalszej części objętej opracowaniem na odcinku Wiązowna – Gadka występują głównie: piaski rzeczne i eoliczne, piaski z domieszką żwirów wodnolodowcowych, ropy plioceńskie oraz mułki i ropy zastoiskowe. W okolicach Garwolina występują mułki i ropy warwowe, a w rejonie Kobyłej Woli głównie żwiry i piaski z domieszką żwirów. W dalszym odcinku na terenie sąsiadującym z drogą występują złoża: glin zwałowych, ropy i piasków drobnoziarnistych. Na północ od Lipówki droga S-17 przecina teren piaskowni.

1.4. Wody podziemne

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych Polski B. Paczyńskiego teren objęty opracowaniem leży w makroregionie północno-wschodnim, regionie mazowieckim (I), subregionie centralnym (I₁), rejonie mazowiecko-podlaskim (I_{1A}).

Omawiany obszar leży w granicach dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Są to GZWP 215 o nazwie Subniecka Warszawska (zbiornik trzeciorzędowy) oraz GZWP 222 (zbiornik czwartorzędowy) - Dolina Środkowej Wisły. Są to zbiorniki o charakterze porowym.

Na odcinku od miejscowości Zakręt do Wiązownej występuje GZWP nr 222. Zwykłe wody podziemne występują tu w utworach porowatych czwartorzędu i trzeciorzęd (miocen i oligocen). Główny poziom wodonośny występuje w czwartorzędowych utworach piaszczysto-żwirowych doliny Wisły pochodzenia rzeczno i rzecznołodowcowego z okresu zlodowacenia północnopolskiego i holocenu. Ich miąższość wynosi od 20 do 70 m. Zwierciadło swobodne wód podziemnych w tych osadach znajduje się blisko powierzchni terenu, przeważnie na głębokości poniżej 3 m. Miejscami poziom wodonośny w strefie przypowierzchniowej zawiera przewarstwienia namułów lub erozyjnych ostańców glin zwałowych o miąższości do ok. 10 m. W tych obszarach zwierciadło wód podziemnych jest napięte. Trzeciorzędowe piętro wodonośne na tym odcinku jest słabo rozpoznane. Piętro to w utworach miocennych i oligocennych występuje pod miąższą warstwą ropy plioceńskich, stanowiących dobrą izolację od piętra czwartorzędowego. Poziom miocenny wód podziemnych występuje w piaskach drobnoziarnistych, często z domieszką pyłu. Strop tych utworów znajduje się na głębokościach w przedziale 37,5-175 m p.p.t. Ich miąższość jest również zmienna – od 4,7 m do 74,7 m. Poziom

oligocenny wód podziemnych występuje w piaskach drobno- i średnioziarnistych. Strop tych utworów znajduje się na głębokości od 142,4 m do 191,6 m. Miąższość piasków oligocennych waha się od 17,5 do 80,4 m. Jakość wód podziemnych na tym odcinku jest przeważnie średnia – klasa II, ze względu na podwyższoną zawartość żelaza i manganu. Miejscami występują wody klasy III (odcinek Góraszka – Wiązowna), zanieczyszczone głównie NH₄.

Na dalszym odcinku drogi, od Wiązownej do miejscowości Stara Wieś, teren objęty opracowaniem leży w granicach GZWP nr 222. Na tym obszarze wody podziemne występują w piaskach o różnej granulacji, miejscami z domieszką żwirów pochodzenia rzeczno, rzecznołodowcowego i zastoiskowego. Wody te znajdują się pomiędzy glinami zwałowymi lub ropy zastoiskowymi. Miąższość utworów wodonośnych jest zróżnicowana i wynosi 5-20 m. Główne znaczenie użytkowe ma piętro czwartorzędowe. Powstało ono w wyniku działalności lodolodu oraz wód Wisły i jej dopływów. Charakteryzuje się zmienną miąższością i wykształceniem litologicznym.

Na tym terenie wody podziemne zawarte w utworach trzeciorzędowych są słabo rozpoznane. Występujące w utworach miocennych i plioceńskich wody podziemne są izolowane z góry warstwą ropy plioceńskich. Lokalnie mogą występować w nich piaszczyste wodonośne przewarstwienia. Poziom miocenny wód podziemnych występuje w piaskach drobnoziarnistych, miejscami z wkładkami pyłu. Strop tego poziomu występuje na głębokościach 121,8-180,0 m p.p.t., a jego miąższość zmienia się w zakresie 6,0-26,3 m. Trzeciorzędowy poziom oligocenny wód podziemnych występuje w piaskach drobno- i średnioziarnistych. Strop tych utworów znajduje się na głębokości 186-255 m p.p.t. Głębokość występowania zwierciadła wód gruntowych waha się od 0,5 m do 5 m. Jakość wód podziemnych na tym odcinku jest w przeważającej części średnia (II klasa czystości) – podwyższona zawartość Fe i Mn. Lokalnie w okolicach miejscowości Kołbiel, Bocian, Radiówek i Wólka Mładzka występują wody klasy III (podwyższona zawartość NH₄).

Na obszarze sąsiadującym z drogą S-17 na odcinku od Starej Wsi do Aleksandrowa występują dwa piętra wodonośne, związane z osadami kenozoiku. Dominuje powszechnie rozprzestrzenione piętro czwartorzędowe. W jego obrębie występuje kilka poziomów wodonośnych. Poziomy te występują w piaszczystych i piaszczysto-żwirowych osadach akumulacji rzeczno i wodnolodowcowej. Strop warstwy wodonośnej znajduje się na głębokości ponad 50 m p.p.t., a lokalnie nawet poniżej 100 m p.p.t. W utworach trzeciorzędowy poziom wodonośny stwierdzono w piaskach miocenu, a także utworach węglanowych paleocenu i mastrychtu. Poziom miocenny występuje w piaskach drobnoziarnistych, miejscami przewarstwionych utworami pylastymi, mułkami i ropy. Oligocenny poziom wodonośny występuje na tym obszarze w drobnoziarnistych i pylastych piaskach przewarstwionych wkładkami

piasków gruboziarnistych i żwirów. Głębokość występowania zwierciadła wód gruntowych jest zróżnicowana (od 2 do 5 m), miejscami od 5 do 10 m (okolice Kobylej Woli i Puznówki).

Wody podziemne na tym odcinku są przeważnie klasy IIb - podwyższona zawartość Fe i Mn, lokalnie występują wody klasy III. Na tym obszarze występuje trzeciorzędowy zbiornik wód podziemnych GZWP nr 215 A - Subniecka Warszawska-część centralna

Odcinek drogi S-17 od Aleksandrowa do granicy opracowania przechodzi przez obszar występowania trzeciorzędowego zbiornika GZWP nr 215 A i 215. Obszar ten charakteryzuje się występowaniem dwóch pięter wodonośnych kenozoiku, związanych w utworami piaszczystymi. Dominującym jest piętro czwartorzędowe, które zwykle występuje samodzielnie. Struktury wodonośne tego piętra związane są z piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi osadami wodnolodowcowymi. W utworach trzeciorzędowych występuje drugi poziom wodonośny związany z piaskami oligocenu i miocenu. Strop utworów oligoceńskich znajduje się na głębokości ok. 60 m. Poziom mioceński związany jest z piaskami drobnoziarnistymi, przewarstwionymi lokalnie utworami pylastymi, mułkami i ilami. Poziom oligoceński występuje w drobnoziarnistych i pylastych piaskach z przewarstwieniami piasków gruboziarnistych i żwirów. Głębokość występowania zwierciadła wód gruntowych na tym terenie waha w przedziale od 2 m do 10 m p.p.t. Występujący w szczelinowych utworach węglanowych paleogenu i mastrychtu poziom wodonośny nie ma znaczenia użytkowego. Jakość wód podziemnych na tym odcinku jest przeważnie średnia – klasa IIb.

1.5. Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym opracowaniem istnieje dobrze rozwinięta sieć rzeczna i rowów melioracyjnych. Występuje szereg rzek i cieków bez nazwy, brak jest większych zbiorników wodnych, natomiast znajdują się tu niewielkie starorzecza, kompleksy stawów rybnych i oczka wodne.

Na odcinku Zakręt-Wiązowna teren należy do zlewni Świdra, a główną rzeką jest tu płynąca ze wschodu na zachód Mienia. Jej podmokła i miejscami zatorfiona dolina, o wyraźnym przebiegu równoleżnikowym, zajmuje dawną, marginalną dolinę lodowcową. W okolicach Wiązownej Mienia skręca gwałtownie w kierunku południowym, tworząc wąskie i głębokie wcięcie erozyjne i łączy się ze Świdrem. Wody powierzchniowe na tym obszarze są według danych WIOŚ w znacznym stopniu zanieczyszczone. Wody w badanych odcinkach rzeki Mienia uznano za pozaklasowe. Na północ od miejscowości Majdan na wysokości wsi Majdanek w pobliżu drogi usytuowane są obszary źródliskowe lokalnego cieku.

Teren na dalszym odcinku drogi (Wiązowna - Stara Wieś) odwadniany jest przez rzeki Świder, Mienia i Jagodzianka. Główną rzeką jest Świder, wraz z prawostronnym dopływem – Mienią. Szerokość

doliny Świdra wynosi od 0,8 km do 2 km. Meandrujący Świder bierze początek na kulminacji Węzła Kałuszyńskiego, a w dolnym odcinku przyjmuje z północy Mienię a z południa rzekę Jagodziankę. Odcinki obu rzek na tym terenie znajdują się w granicach rezerwatu krajobrazowego „Świder”, utworzonego dla zachowania naturalnego charakteru rzek oraz nadbrzeżnej roślinności. Pomiędzy miejscowościami Wólka Mładzka i Teofilów znajdują się obszary źródliskowe lokalnych cieków. Wody powierzchniowe na tym odcinku są również w znacznym stopniu zanieczyszczone. Według danych WIOŚ, pomimo pozaklasowego charakteru rzeki Świder, stan jej ulega stopniowej poprawie. O charakterze pozaklasowym rzeki decydują obecnie stężenia związków fosforu, pozostałe parametry fizyczno-chemiczne utrzymują się przeważnie w granicach I i II klasy czystości.

Omawiany obszar, na odcinku od Starej Wsi do Aleksandrowa, pod względem hydrograficznym należy do zlewni prawostronnych dopływów Wisły – Wilgi i Świdra, oddzielonych powierzchniowym działem wód, przebiegającym od okolic Pilawy do miejscowości Słup.

W okolicach Pilawy linia działu wodnego powierzchniowego przebiega generalnie – na kierunku NW - SE od Augustówki poprzez Pilawę do wsi Trąbki. Położenie w obrębie działu wodnego powoduje, że cieków jest niewiele i mają tu swe odcinki początkowe. Jedynym ważniejszym ciekim jest Struga, płynąca z rejonu wsi Puznówka.

Rzeka Wilga jest prawym dopływem Wisły. Jej źródła znajdują się w okolicach Żelechowa. Wilga przepływa przez Garwolin, natomiast ujście znajduje się w miejscowości Wilga. Rzeka jest w dużej mierze nieuregulowana, meandruje i miejscami zmienia koryto.

Na omawianym obszarze znajduje się jeden punkt monitoringu jakości wód powierzchniowych. Badane są wody rzeki Wilgi w punkcie pomiarowo-kontrolnym w rejonie Garwolina. Analizy prowadzone przez WIOŚ wykazały, że woda nie odpowiadała normom z uwagi na podwyższone stężenia fosforu ogólnego i azotu azotynowego oraz zły stan sanitarny. Pozostałe parametry fizyczno-chemiczne utrzymują się przeważnie w granicach II i III klasy czystości. Zdecydowane pogorszenie jakości wody widoczne jest po przejściu ścieków z Garwolina.

Na odcinku od Aleksandrowa do granicy gminy Ryki sieć hydrograficzną tworzą prawobrzeżne dopływy Wisły - Promnik i Okrzejka. Przepływająca przez Gończyce rzeka Promnik posiada charakter wybitnie drenujący. Badania wód Promnika w punkcie pomiarowym Łaskarzew wykazały pozaklasowość rzeki, głównie ze względu na wartości miana Coli i azotu azotynowego.

Rzeka Okrzejka przecina drogę S-17 w miejscowości Żabianka i posiada liczne dopływy (w większości bezimienne), z których jeden z większych nosi nazwę Korytka. Obydwie rzeki mają charakter drenujący. Wody Okrzejki zaliczone zostały do pozaklasowych, zarówno pod względem

bakteriologicznym, jak i fizyko-chemicznym. W punkcie monitoringowym w Maciejowicach wody uznano za pozaklasowe ze względu na podwyższone wartości biogenów.

W Trojanowie znajdują się stawy rybne regionalnej rangi przyrodniczej. Mniejszą rangę, bo tylko lokalną, posiadają pozostałe stawy rybne w Trojanowie - Jagielle, Mrokowie tzw. "Lisie Jamy", Korytnicy oraz Woli Koryckiej Dolnej. Na rzece Okrzejce, w Godziszu znajduje się akwen wodny o niepowtarzalnym krajobrazie, również regionalnej rangi przyrodniczej.

1.6. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej Polski W. Okołowicza teren objęty opracowaniem położony jest w mazowiecko-podlaskim regionie klimatycznym.

Obszar ten charakteryzuje się występowaniem znacznych amplitud rocznych temperatur powietrza, których wartości wzrastają w kierunku wschodnim. Średnie roczne temperatury powietrza wahają się od 7,4°C do 8,1°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnimi temperaturami od 17,5°C do 18,2°C, a najchłodniejszym styczeń o średniej temperaturze 3°C. Średnia liczba dni z temperaturą powyżej 15°C wynosi 100.

Opady roczne są niższe od średniej wartości dla Polski i wynoszą 550-650 mm. Średnia suma opadów z wielolecia wynosi ok. 550 mm/rok. Różnica pomiędzy opadem a parowaniem terenowym wynosi ok. 150 mm. Przeważają opady półrocza letniego. Liczba dni z opadem większym od 0,1 mm waha się od 140 do 160. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym wynosi ok. 40. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 70-80 dni, a liczba dni mroźnych wynosi ok. 80. Typowy okres występowania wezbrań to przełom marca i kwietnia. Przeważają wiatry zachodnie, przy znacznym udziale wiatrów o kierunku południowym. Okres wegetacyjny trwa średnio około 215 - 220 dni, a okres bez przymrozków 167 - 185 dni.

Charakterystyka podstawowych warunków klimatycznych na podstawie uśrednionych danych z posterunku Świder i stacji Dęblin (w sieci IMGW):

Temperatura średnia roczna:	- 7,6° C
Dni z przymrozkami:	- 122-128
Dni mroźnych:	- 38-45
Dni z temperaturą maksymalną > 25° C:	- 42
Średnia maksymalna temperatura lipca:	- 23-24° C
Średnia minimalna temperatura stycznia:	- 3,1° C

Dni z mgłą:	- ok. 40
Dni pogodnych:	- 33
Dni pochmurnych:	- 154
Roczna suma opadów:	- 545-560 mm
Dni z burzą:	- 16-25
Dni z pokrywą śnieżną:	- 62-80
Początek zalegania pokrywy śnieżnej:	~ 4.XII
Koniec zalegania pokrywy śnieżnej:	~ 14.III
Kierunki wiatrów (wg stacji Dęblin) w %:	
- N	5,3
- NE	6,5
- E	13,1
- SE	9,0
- S	11,3
- SW	10,7
- W	16,6
- NW	10,7
- cisze	16,8

1.7. Warunki glebowe

Na terenie przecinanym przez drogę S-17 występują przede wszystkim gleby typu biellicowego i psudobiellicowego oraz gleby brunatne, które wykształciły się na podłożu utworów glacialnych. Gleby te, wytworzone z piasków lub glin zwałowych o różnym stopniu spiaszczenia, przeważają na obszarach wysoczyzny morenowej. Na bezodpływowych obszarach wysoczyznowych, w obniżeniach terenu oraz lokalnie w dolinach Świdra, Mieni i mniejszych cieków, obok gleb brunatnych i wylugowanych występują gleby torfowe, namuły torfiaste i mady.

W części północnej omawianego terenu w sąsiedztwie drogi przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych (V-VI), w części południowej dominują gleby lepsze jakościowo. Na terenie gminy Trojanów występują gleby średnie jakościowo, należące do III – IV klasy bonitacyjnej.

Na omawianym obszarze dominują gleby o odczynie kwaśnym, wymagające wapnowania. Kwasowość, która stanowi ważny wskaźnik degradacji gleb uprawnych, powodowana jest głównie przez naturalne czynniki klimatyczno-glebowe oraz przez niewłaściwe nawożenie mineralne.

Powierzchnię ziemi na omawianym terenie można określić jako mało zdewastowaną i mało zdegradowaną. Jej odporność na degradację jest mała, co ma bezpośredni związek ze strukturą ekologiczną, budową gruntu i rzeźbą terenu, stosunkami gruntowo - wodnymi oraz chemizmem gleby i roślinnością. Degradacja powierzchni ziemi występuje na omawianym terenie punktowo i ma związek przede wszystkim z prowadzeniem odkrywkowej eksploatacji złóż kopalin.

W otoczeniu omawianej drogi S-17 znajduje się szereg kompleksów gleb chronionych:

- w okolicach miejscowości Kołbiel,
- na odcinku Puznówka – Lipówki,
- okolice miejscowości Miętne,
- na południe od Garwolina,
- okolice wsi Maryniezki,
- okolice wsi Mazurki,
- okolice miejscowości Gończyce.

1.8. Krajobraz, szata roślinna i świat zwierzęcy

Krajobraz i szata roślinna

Na odcinku Zakręt – Wiązowna droga S-17 biegnie przez wsie i w krajobrazie dominują pola uprawne. Występują liczne kanały melioracyjne. Usytuowane są także dwa małe kompleksy łąk chronionych na glebach pochodzenia organicznego. Na wysokości Wiązownej Kościelnej droga przecina Mienię. Na północ od Majdanu znajdują się łąki chronione na glebach pochodzenia organicznego. Również na południe od Góraszki znajduje się pas łąk chronionych.

W kompleksach leśnych na tym odcinku (Zakręt – Wiązowna) dominują bory sosnowe, w których głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita (ok. 90 % powierzchni leśnej), z domieszką brzozy i dębu. Chroniony odcinek rzeki Mieni wyróżnia się głębokim jarem utrwalonym roślinnością drzewiastą i krzewami. Są to głównie: olsza czarna, wierzba biała i krucha, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy i klon zwyczajny. W zachowanym w Wiązownej nad Mienią parku dworskim, utworzonym

wokół pałacu Lubomirskich, występuje głównie drzewostan liściasty i składa się z: lip, olch, topoli, dębów, jesionów, grabów, wiązów i kasztanowców. Zachował się tam również tulipanowiec.

Na tym terenie wśród gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową należy wymienić: bagno zwyczajne, rosiczkę okrągłolistną, konwalię majową, widłaka goździstego, grzybienia białego i liliję złotogłów.

Na odcinku Wiązowna - Stara Wieś, na południe od Wiązownej Kościelnej droga wkracza w kompleks leśny ciągnący się do Wólki Mładzkiej. W Wólce Mładzkiej droga S-17 przecina rzekę Świder. Na wysokości Woli Duckiej znajduje się mały kompleks leśny (pas lasu) graniczący z drogą. Na północ od Anielinka droga przecina duży kompleks leśny (od drogi na zachód ciągnie się Mazowiecki Park Krajobrazowy). Na terenach przyległych do drogi usytuowanych jest dużo kanałów melioracyjnych. Większość odcinka drogi przebiega przez wsie i pola uprawne, a na południe od Anielinka wyłącznie przez wsie. W okolicach Kołbieli znajduje się obszar łąk chronionych na glebach pochodzenia organicznego.

Wśród roślinności na tym terenie dominują lasy (głównie państwowe), gdzie przeważają siedliska boru świeżego i mieszanego, w których głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita, z domieszką dębu, brzozy oraz olszy i grabu. Skład gatunkowy drzewostanu kompleksów leśnych w tym rejonie to: 86 % sosna – dominujący wiek 25-85 lat, 7 % brzoza, 4 % dąb, 2% olcha, 1 % osika.

Na wydmach wykształciły się bory suche. Lasy liściaste, głównie olchowe, zajmują niewielkie powierzchnie, głównie w dolinach i obniżeniach. Nad ciekami i w obniżeniach zachowały się płaty łągu nadrzecznego m.in. w dolinie rzeki Świder. W dolinie Świdra występują zbiorowiska łąkowe – leśne i krzewiaste z dominacją wierzb i topoli, miejscami olchy. Wiele gatunków roślin objętych jest ochroną, m.in. widłaki, wawrzynek, złotogłów, rosiczki czy konwalia majowa.

Na odcinku od Starej Wsi do Aleksandrowa w krajobrazie dominują pola uprawne. Od wsi Gadka do Puznówki i od Lipówek do Michałówki droga przebiega przez duże kompleksy leśne. Powyżej Sulbin Górnych w pobliżu drogi znajdują się także małe lasy. W Garwolinie droga przecina Wilgę, ponadto w terenie znajduje się dużo cieków i rowów. Poniżej Sulbin Górnych droga przecina system kanałów melioracyjnych.

Głównym elementem szaty roślinnej na tym terenie są lasy. W przeważającej części są to lasy sosnowe. Pod względem siedliskowym dominują bory sosnowe, zwłaszcza świeże i mieszane. Zachowały się także siedliska olsów i łągów m.in. w rezerwacie „Rogalec”, gdzie objęty ochroną został właśnie naturalny drzewostan występujący na tych siedliskach. Gatunkiem panującym jest olcha (70,4%) i sosna (25,4%). W bogatym runie występują m. in.: ostrożeń błotny, ostrożeń warzywny, narecznica

krótkoostna, wietlica samcza, narecznica błotna, zawilec gajowy i żółty, ziarnopłon wiosenny, złoć żółta, śledziennica okrągłolistna. Z gatunków objętych ochroną ścisłą występują tu: wawrzynek wilczelyko i bluszcz. Z gatunków objętych ochroną częściową występują: porzeczek czarna, kopytnik, kruszyna i konwalia.

Na odcinku od Aleksandrowa do granicy gminy Ryki droga biegnie w przez wsie i pola uprawne. Od Aleksandrowa do Lipówki (koło Potaszników) droga przecina kompleks leśny. Powyżej Karolinowa droga także biegnie przez kompleks leśny. W Gończycach S-17 przecina rzekę Promnik.

Na obszarze tym dominującym elementem szaty roślinnej są lasy. Dominują siedliska borów sosnowych, świeżych i mieszanych. Na odcinku tym droga graniczy z Nadwiślańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Świat zwierzęcy

Wielkoobszarowe kompleksy lasów, bagien i łąk w rejonie objętym opracowaniem są znakomitym siedliskiem dla bytowania fauny. Na terenie tym występuje szereg cennych gatunków ssaków chronionych, takich jak: wydra, gronostaj, dzik, sarna, łos, kuna leśna, wydra i borsuk. Bardzo licznie występują gatunki ryb oraz ptactwa m.in.: łabędź niemy, bocian czarny, żuraw, kruk, dudek, zimorodek, z których 53 należą do rzadkich lub bardzo rzadkich.

Pośród gadów występujących na tym terenie, wśród gatunków objętych ochroną należy wymienić: jaszczurkę zwinę, padalca, zaskrońca, żmiję zygzakowatą. Wśród płazów gatunki chronione to: traszka zwyczajna, kumak nizinny, rzekotka drzewna i inne. Gatunki chronione bezkręgowców to: czerwończyk fioletek, paż królowej, kozioróg dębosz i in.

W dolinie Świdra licznie reprezentowana jest fauna, w tym wiele gatunków ptaków: żuraw szary, dudek, zimorodek, sokół wędrowny, bocian czarny.

Stawy rybne w Trojanowie to bardzo ważny obiekt ze względu na zamieszkującą go faunę wodną. Występuje tu 27 gatunków lęgowych ptaków, z tego 25 podlegających ochronie gatunkowej. Ponadto występują tu płazy i bogata entomofauna wodna i bagienna.

1.9. Obszary chronione. NATURA 2000

Na terenie przecinanym przez omawianą drogę S-17, a w szczególności w jego północnej części, istnieje duże nagromadzenie obszarów chronionych (w gminie Kołbiel udział tych obszarów sięga aż 80 % ogólnej powierzchni gminy). Dużą część powiatu otwockiego pokrywa zwarty kompleks lasów otwockich i celestynowskich, stanowiący największy masyw leśny w środkowej części województwa mazowieckiego. Wchodzi on w skład korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, który

rozciąga się wzdłuż doliny Wisły (wg koncepcji Krajowej Sieci ECONET-POLSKA). Bogactwem przyrodniczym są na omawianym terenie przede wszystkim tereny leśne, łąki i pastwiska oraz doliny rzek, z licznymi fragmentami naturalnych zbiorowisk roślinnych i ostojami fauny.

Na omawianym obszarze, w bliższym lub dalszym sąsiedztwie drogi S-17, występują następujące formy ochrony przyrody: rezerwaty przyrody, park krajobrazowy (wraz z otuliną), obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytki ekologiczne oraz obiekty parkowe objęte ochroną konserwatorską. W zasięgu wymienionych obszarów występuje szereg chronionych gatunków fauny i flory.

Rezerwaty przyrody

Droga S-17 przecina dwukrotnie (dolina Mieni w Wiązownie i dolina Świdra w Wólce Mładzkiej) rezerwat przyrody Świder, utworzony w 1978 r. na powierzchni 238 ha w celu zachowania naturalnego charakteru rzeki Świder i jej dopływu Mieni. Jest to rezerwat krajobrazowy częściowy, obejmujący dolny i środkowy odcinek Świdra o długości 41 km i dolny odcinek Mieni o długości 5 km. Leży na obszarze miast Otwocka i Józefów oraz gminy Wiązowna (w strefie ochronnej Mazowieckiego Parku Krajobrazowego). W skład rezerwatu wchodzi pasy szerokości 20 m, znajdujące się po obu stronach koryt rzecznych. Objęte ochroną doliny rzek Świdra i Mieni zachowały naturalny charakter i wyróżniają się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. Z rzekami związane są liczne gatunki zwierząt m.in. zimorodek, piżmak i wydra. W wodach rezerwatu rosną rdestnice, grązele żółte i grzybienie białe oraz dziesiątki różnorodnych roślin. Wśród drzew szczególnie liczne, imponujące dęby z pięknym zabytkowym 400-letnim egzemplarzem o średnicy ponad 5 m w Emowie. Urozmaicony drzewostan nad Mienią uzupełniają olsze, graby, lipy, wiązy, wierzby i oczywiście sosny.

W dalszej odległości od omawianej drogi znajdują się następujące rezerwaty przyrody:

- Bocianowskie Bagno (ok. 1,5 km od drogi) - ochrona zróżnicowanych leśnych zbiorowisk borowych porastających wydmy i obniżenia międzywymowe oraz towarzyszące im mszary bagiennie
- Rogalec (ok. 2,5 km od drogi) - ochrona drzewostanów na siedliskach olsów i łągów
- Pogorzelski Mszar (ok. 3 km od drogi) - ochrona torfowisk wysokich i przejściowych
- Celestynowski Grąd (ok. 3,5 km od drogi) - ochrona fragmentu lasu grądowego
- Czarczi Dół (ok. 4 km od drogi) - ochrona torfowisk wysokich i przejściowych
- Żurawinowe Bagno (ok. 4 km od drogi) - ochrona torfowisk wysokich i przejściowych
- Szerokie Bagno (ok. 4 km od drogi) - ochrona torfowisk wysokich i przejściowych

Ponadto, zgodnie z Planem Ochrony Mazowieckiego Parku Krajobrazowego (Rozp. Woj. Maz. nr 13 z dn. 16.04.2004 r, Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 87, poz. 2131) proponuje się utworzenie nowych rezerwatów: Olsy na Całowaniu, Całowanie I i II, Goździk, Karpiska oraz powiększenie istniejących - Żurawinowe Bagno i Bocianowskie Bagno.

Parki krajobrazowe

Mazowiecki Park Krajobrazowy (MPK) im. Czesława Łaszka utworzony został w 1986 r. w celu „zachowania istniejących kompleksów leśnych jako istotnego elementu struktury przyrodniczej i budowy biologicznej oraz zachowania najcenniejszych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych, siedlisk i ostoi zwierząt, form geomorfologicznych, walorów kulturowych i krajobrazowych”. Chroni on najcenniejsze przyrodniczo tereny wchodzące w większości w skład powiatu otwockiego (częściowo też w granicach Warszawy i powiatu garwolińskiego) i obejmuje wraz z otuliną ponad 23 tysiące hektarów. Obecnie funkcjonuje on na podstawie rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego Nr 13 z dnia 4 kwietnia 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1982).

Powierzchnia parku ukształtowana została przez lodowiec oraz działalność wód roztopowych i rzecznych, w tym przez wody Prawisły. Na bogactwo form krajobrazowych składają się tu łańcuchy wydm, których względna wysokość dochodzi nawet do 20 m. Szczególne nagromadzenie form wydmowych znajduje się w okolicach Reguta i Ponurzyca (około 7 km na zachód od omawianej drogi). Rejon ten ze względu na swoje ukształtowanie posiada nawet nazwę Gór Ponurzyckich. Zagłębienia śródwydmowe, często zabagnione, przelomowe odcinki rzek Świdra i Mieni, oraz liczne dolinki strumieni zasilają Bagno Całowanie. Rozległe, ciągnące się od rezerwatu "Na Torfach", aż do Pogorzeli Osieckiej i Sobienek, częściowo zamienione na łąki i pastwiska, bagno to jest cennym elementem struktury ekologicznej południowo-wschodniego Mazowsza. Terenom parku dodaje uroku również duża liczba małych torfowych jeziorok rozelanych po całym omawianym terenie, a będących charakterystycznym elementem tzw. "leśnego Mazowsza".

Około 70% powierzchni parku zajmują lasy w większości iglaste. W okolicy Wiązownej i Celestynowa, łącznie na długości około 3 km, graniczą one z omawianą drogą. W MPK można spotkać prawie wszystkie typy borów, od boru mieszanego, poprzez bór wilgotny i świeży, aż do boru suchego. Najciekawsze są bory bagienne z parasolowatą karłowatą sosną, porastające zatorfione, śródwydmowe obniżenia. Z ciekawszych roślin można tutaj spotkać m.in. bagno zwyczajne, żurawinę błotną, rosiczkę okrągłolistną i modrzewnicę. Stosunkowo najmniejszą część zajmują lasy liściaste, z występującymi tutaj głównie zbiorowiskami grądów i bagiennych olszyn, które można najczęściej spotkać w okolicach Celestynowa i w północnej części parku.

Rozległe tereny Bagna Całowanie pomimo prowadzonych prac melioracyjnych od XVIII w. zachowały swój wilgotny, podmokły charakter. Na wilgotnych łąkach pozostałych po terenach bagiennych, porośniętych trawami i turzycami, spotyka się charakterystyczne dla tego terenu zioła, jak np. krwawnica, babka lancetowata czy skrzypy. Znajduje się tutaj również unikatowe na Mazowszu stanowisko brzozy niskiej, krzewu będącego reliktem epoki polodowcowej a osiagającego ok. 1 m wysokości. Tereny te są również ostoją wielu gatunków ptaków, zaobserwować tu można m.in. żurawie, rycyki, srokosze, dziwonie, dudki, wilgi, myszołowy, bekasy, pokląskwy i wiele innych. Teren Bagna spełnia wszelkie kryteria do nadania mu statusu ostoi ptaków o randze co najmniej krajowej. Występują tu takie gatunki zagrożone jak derkacz i błotniak łąkowy.

W celu zabezpieczenia MPK przed zagrożeniami zewnętrznymi utworzono otulinę, czyli strefę ochronną. Na odcinku pomiędzy początkiem opracowania a Wólką Mładzką granica otuliny biegnie wzdłuż drogi S-17.

Użytki ekologiczne

Na terenie gmin, przez które przebiega droga S-17 położonych jest szereg obszarów w randze użytku ekologicznego. Są to:

Kobyła Góra - obszar położony na styku dwóch form: wydmy i torfowiska o ogromnej różnorodności florystycznej (170 gatunków roślin); miejsce występowania rzadkich roślin chronionych (m.in. wielosił błękitny);

Reguckie Bagno - obszar torfowiska wysokiego, na terenie którego żyje wiele cennych gatunków ptaków wodno-błotnych, między innymi takich jak żuraw popielaty, czy bocian czarny;

Torfianka - otoczone łożowiskami jezioro potorfowiskowe jest siedliskiem wielu gatunków gadów, płazów, a także miejscem lęgowym wielu gatunków ptaków wodno-błotnych (na przykład łabędzia niemeo);

Struga Laskowska - obszar położony w dolinie rzeki Strugi, na którym występują pozostałości roślinności łąkowej;

Struga Majdan - dolina rzeki Strugi Majdan położonej w głębokim wąwozie porośniętym pozostałościami roślinności łąkowej i okazałym starodrzewem dębowym;

Dudki - obejmuje niewielki (0.2 ha), poeksploatacyjny zbiornik śródpolny, o stosunkowo niedużym (15%) stopniu zarośnięcia – głównie rdestem ziemnowodnym, łożami i pałką szerokolistną; stwierdzono tu wyjątkową koncentrację płazów w okresie ich reprodukcji – przynajmniej 7 gatunków (

kumak nizinny, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba jeziorkowa, żaba wodna, ropucha szara) oraz dwa gatunki ptaków (potrzos i łyska);

Jeziorko – obejmuje niewielki (0,3 ha) poeksploatacyjny zbiornik śródpolny otoczony lasami, położony 1,3 km na południe od Woli Życkiej, o bardzo małym (5 %) stopniu zarośnięcia, ale z interesującymi i dość rzadkimi na terenie gm. Trojanów gatunkami roślin: strzałka wodna, żabiściek, rdest ziemnowodny;

Życzyn – obejmuje duży płat (1,5 ha) niezbyt częstego na Mazowszu środowiska murawy psammofilnej z kostrzewą owczą, szczotlichą siną, rozchodnikiem i macierzanką oraz świergotkiem polnym; murawa rozciąga się po obu stronach drogi Życzyn-Wola Życka w odległości ok. 450 m na północny zachód. od Życzyna;

Murawa Korycka – obejmuje strome zbocze (ok.1,5ha) o południowo-zachodniej (silnie nasłonecznionej) ekspozycji z cechami murawy kserotermicznej, w odległości 750 m na południowy wschód od Woli Koryckiej Dolnej.

W gminie Kołbiel tereny o randze użytków ekologicznych zlokalizowane są głównie w części zachodniej, w granicach wsi Bocian, Gózd, Chrosna (oraz w części południowej, w granicach wsi Lubice w bliskim sąsiedztwie drogi S-17 – do 4 km).

W gminie Pilawa znajdują się 23 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 19 ha.

Obszary chronionego krajobrazu

Na omawianym terenie znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu, przecinane przez drogę S-17.

W części północnej jest to Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOChK), pokrywający się częściowo z otuliną Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. Został on utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Warsz. Nr 43, poz. 149)¹. Jest to cały system powiązanych przestrzennie terenów, związanych z przebiegiem przecinających aglomerację warszawską dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Obszar chronionego krajobrazu wchodzi w skład korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, wyznaczonego w krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA.

Na znacznym odcinku, pomiędzy Wiązowną i Wólką Młądzką oraz Ostrowem i Ostrowikiem, omawiana droga przebiega przez WOChK. Z kolei w kilku miejscach jego granica pokrywa się z

przebiegiem tej drogi (pomiędzy początkiem opracowania a Wiązowną, Wólką Młądzką a Świerkiem oraz Wólą Ducką a Ostrowem).

Na podstawie Rozporządzenia Nr 63 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 lipca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 212, poz. 5297)², utworzony został Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu (NOChK). Obszar ten zajmuje powierzchnię 70.070 ha i obejmuje prawobrzeżny fragment doliny Wisły. Administracyjnie należy on do 11 gmin: trzech z powiatu otwockiego (Kołbiel, Osieck, Sobienie Jeziory), jednej z powiatu mińskiego (Siennica) i siedmiu z powiatu garwolińskiego (Parysów, Pilawa, Garwolin, Wilga, Łaskarzew, Maciejowie i Sobolew). Bardzo dużą powierzchnię (7.855 ha) zajmują tu tereny leśne, zaliczone do lasów ochronnych, z czego na lasy zieleni wysokiej przypada 249 ha, lasy masowego wypoczynku 6033 ha, krajobrazowe 1571 ha i glebochronne niespełna 2 ha. Tereny NOChK sąsiadujące z Wisłą uważa się za jeden z najcenniejszych obiektów przyrodniczych w nizinnej części Polski. Zgodnie z *Konwencją „Ramsar”* o obszarach wodno-błotnych, mających unikatowe znaczenie dla ptactwa wodno-błotnego, odcinek ten został zakwalifikowany do ochrony w skali międzynarodowej.

Pomiędzy Garwolinem a Puznówką omawiana droga przebiega przez NOChK.

Pomniki przyrody i chronione obiekty parkowe

W pobliżu drogi objętej opracowaniem znajduje się szereg pomników przyrody, głównie ożywionej. Są to:

- W Wiązownej Kościelnej ok. 300 m od drogi pomnik przyrody – dąb szypułkowy
- W Wiązownej Kościelnej ok. 600 m od drogi 2 pomniki przyrody – dąb szypułkowy i lipa drobnolistna
- W Teofilowie pomnik przyrody – 2 dęby szypułkowe
- W Wygodzie ok. 700 m od drogi pomnik przyrody – dąb szypułkowy
- W Miętnych ok. 1000 m i 1300 m od drogi 2 pomniki przyrody – dęby szypułkowe
- W Sulbinach Górnych ok. 350 m od drogi pomnik przyrody – 3 jesiony wyniosłe
- Na północ od Lipówek pomnik przyrody – dąb szypułkowy
- W Gończycach pomnik przyrody – grusza pospolita

Ponadto na omawianym obszarze znajdują się wpisane do Rejestru zabytków parki wiejskie (podworskie), które objęto ochroną ze względu na architekturę i walory botaniczne:

¹ Obecnie przygotowywane jest nowe rozporządzenie w sprawie tego obszaru.

² Obecnie obowiązuje nowe rozporządzenie w sprawie tego obszaru (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 164, poz. 5193).

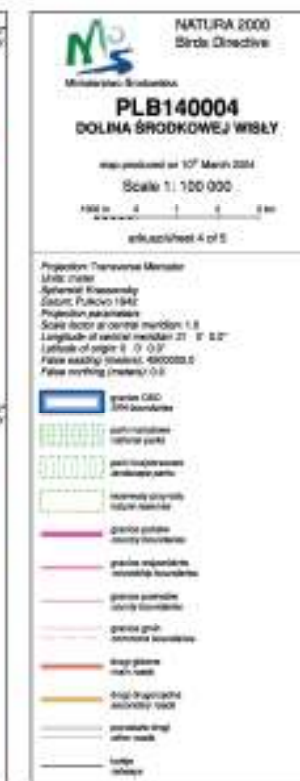
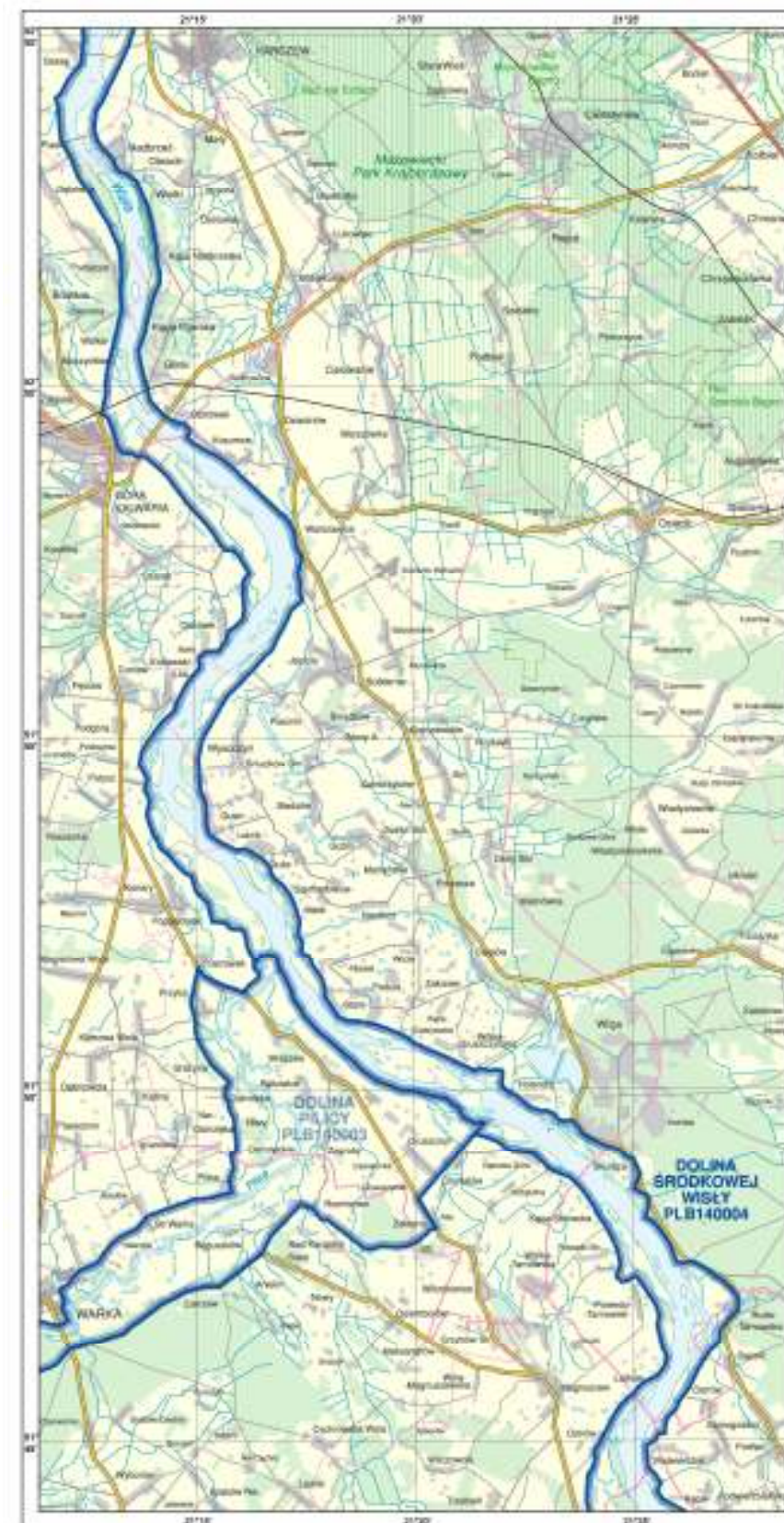
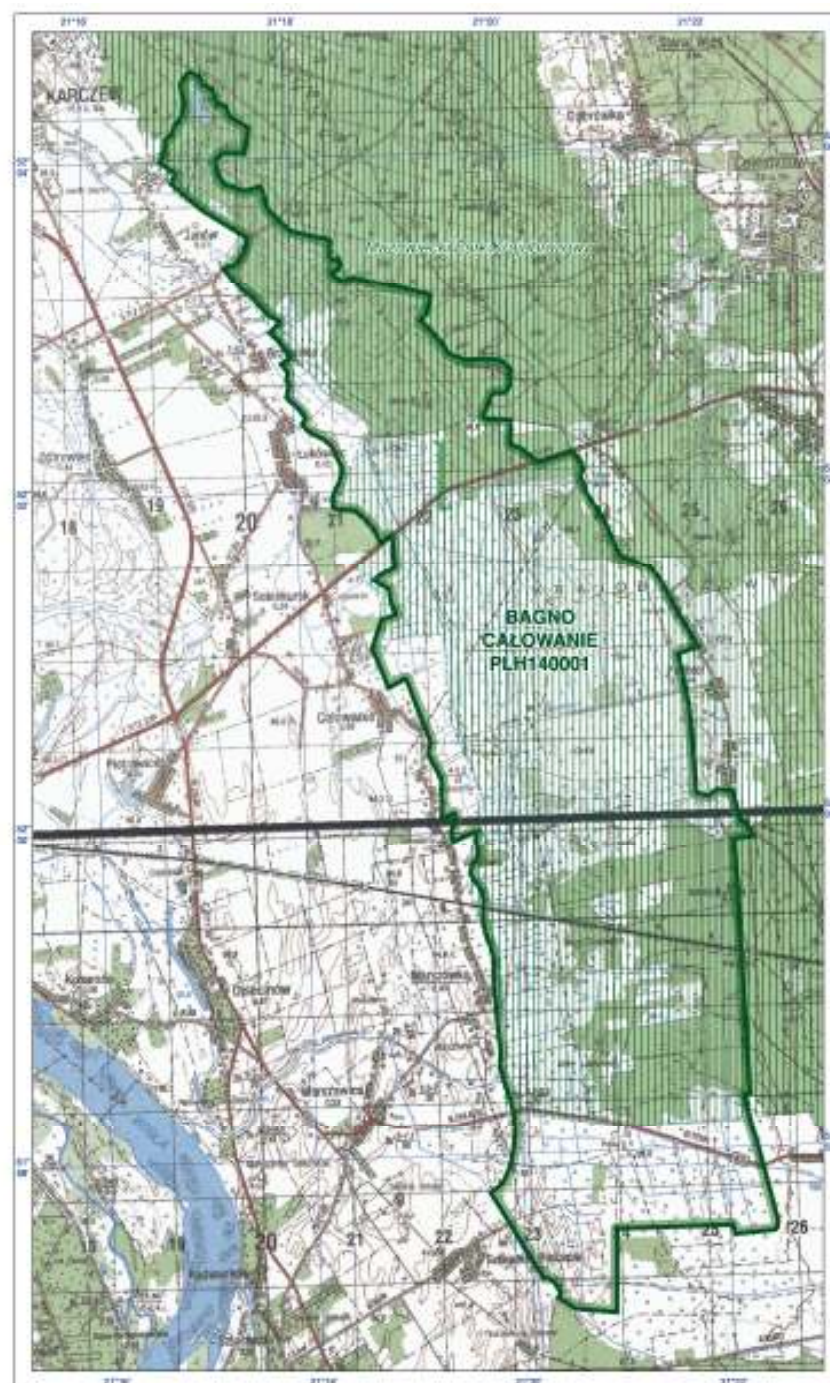
- Park Nojmana oraz pałac Nojmana w Wiązownie. Ochroną konserwatorską objęto ponadto park Chrzanowskich w Wiązownie;
- park w Gródku (200 m od drogi);
- zespół parkowo-pałacowy z I połowy XIX w. w Kołbieli.

a także szereg dalszych obiektów architektonicznych, sakralnych i technicznych znajdujących się w dalszej odległości od omawianej drogi.

Natura 2000

Celem utworzenia ekologicznej sieci Natura 2000 jest ochrona różnorodności biologicznej na terenie wszystkich krajów Unii Europejskiej. W skład sieci wchodzi tzw. specjalne obszary ochrony (SOO) utworzone zgodnie z Dyrektywą Siedliskową oraz obszary specjalnej ochrony (OSO), dla których podstawę stanowi Dyrektywa Ptasia. Na obszarach SOO, nie będących parkami narodowymi i rezerwatami, dopuszczalne jest użytkowanie gospodarcze, chociaż z uwagi na typy siedlisk, będących podstawą wyznaczenia obszaru, obowiązują pewne ograniczenia.

Obszarami wpisanymi na listę sieci Natura 2000, znajdującymi się najbliżej omawianej drogi (ale w odległości ponad 10 km) są: Bagno Całowanie PLH140001 i Bagno Całowanie PLB140001 oraz Dolina Środkowej Wisły PLB140004.

LITERATURA:

- 1) Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN, Warszawa 1994;
 - 2) Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50000, arkusz 525 (Okuniew), red. Paczyński B., PIG, Warszawa 2000;
 - 3) Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50000, arkusz 561 (Otwock), red. Paczyński B., PIG, Warszawa 2000;
 - 4) Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50000, arkusz 599 (Garwolin), red. Paczyński B., PIG, Warszawa 2000;
 - 5) Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50000, arkusz 636 (Łaskarzew), red. Paczyński B., PIG, Warszawa 2000;
 - 6) Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50000, arkusz 525 (Okuniew), PIG, Warszawa 2000;
 - 7) Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50000, arkusz 561 (Otwock), PIG, Warszawa 2000;
 - 8) Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50000, arkusz 599 (Garwolin), PIG, Warszawa 2000;
 - 9) Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50000, arkusz 636 (Łaskarzew), PIG, Warszawa 2000;
 - 10) Mapa geologiczno-gospodarcza Polski 1:50000, arkusz 525 (Okuniew), PIG, Warszawa 1997;
 - 11) Mapa geologiczno-gospodarcza Polski 1:50000, PIG, arkusz 599 (Garwolin), Warszawa 2004;
 - 12) Mapa geologiczno-gospodarcza Polski 1:50000, PIG, arkusz 561 (Otwock), Warszawa 1997;
 - 13) Mapa geologiczno-gospodarcza Polski 1:50000, PIG, arkusz 636 (Łaskarzew), Warszawa 2004;
 - 14) Program Ochrony Środowiska dla gminy Celestynów na lata 2004 - 2010;
 - 15) Program Ochrony Środowiska gminy Kołbiel (projekt);
 - 16) Program Ochrony Środowiska dla gminy Pilawa;
 - 17) Program Ochrony Środowiska powiatu otwockiego;
 - 18) Program Ochrony Środowiska dla gminy Trojanów na lata 2004 – 2011 (projekt);
 - 19) Program Ochrony Środowiska gminy Wiązowna;
 - 20) Atlas hydrogeologiczny Polski 1:500000, red. B. Paczyński, Warszawa 1995;
- Materiały informacyjne gmin Wiązowna, Otwock, Celestynów, Kołbiel, Pilawa, Garwolin gmina wiejska, Garwolin

III. UZGODNIENIA I OPINIE

1. Pisma, opinie, wnioski

L.p.	Data	Znak pisma	Pismo	Treść
1.	08.02.2005	Protokół nr 3/2005	Protokół ZOPI	Protokół ZOPI dot. Stadium koncepcji programowej przebudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Zakręt – granica woj. mazowieckiego.
2.	14.04.2005	W.IV.5511/148/DRO/2005	Wójt Gminy Wiązowna	Opinia nt. „Koncepcji programowej przebudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej”: <ul style="list-style-type: none"> • Brak zgody na wykonanie węzła na przecięciu z drogą nr 721 w proponowanym miejscu • Propozycja przesunięcia węzła na północ lub południe w tereny niezabudowane tak aby wyprowadzić ruch tranzytowy biegnący drogą nr 721 z zabudowanych terenów Wiązowny • Wniosek o zaprojektowanie przejazdu pod drogą S-17 w ciągu ul. Parkingowej w Wiązownie • Niecelowe jest tworzenie drogi lokalnej na przedłużeniu wiaduktu z Aleksandrowa w stronę ul. Dworkowej ze względu na gęstą zabudowę mieszkaniową • Drogi obarczające maksymalnie przybliżyć do krawędzi drogi S-17 • Zmiana w zakresie projektowanego przejścia estakadą drogi powiatowej z kierunku Żanęcina na wysokości Radiówka • Wnioski dotyczące ekranów akustycznych • Komunikację miejską w m. Majdan przenieść na stronę wschodnią drogi S-17 • Prośba o zaprojektowanie węzła w rejonie Woli Karczewskiej - Świerk
3.	01.07.2005	W.IV.5511/272/DRO/2005	Wójt Gminy Wiązowna	Prośba o uwzględnienie stanowiska gminy w koncepcji rozbudowy drogi S-17: <ul style="list-style-type: none"> • Zmienić rozwiązanie węzła „Wiązowna” • Zaplanować węzeł do Wiązowny • W miejscu kładki na przedłużeniu ul. Parkingowej wykonać tunel pod drogą S-17 • Przesunąć jezdnię na wysokości Radiówka na stronę wschodnią • Przesunąć lokalizację zjazdu z drogi dojazdowej biegnącej wzdłuż S-17 po stronie Żanęcina na wiadukt w kierunku południowym • Podtrzymanie postulatu przeniesienia komunikacji miejskiej w m. Majdan na stronę wschodnią drogi S-17
4.	07.02.2006	L.dz.009/GA/2006	GENERAL AVIATION	Prośba o ułatwienie wjazdu z trasy lubelskiej do lotniska „Góraszka” w związku z planowaną rozbudową drogi S-17
5.	03.03.2006	GDDKiA-O/WA-B-13r-400/77/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź do Centrali GDDKiA na pismo GENERAL AVIATION nr L.dz.009/GA/2006: <ul style="list-style-type: none"> • Nie ma możliwości wprowadzenia dodatkowego węzła w rejonie lądowiska • Powiązanie lotniska z drogą ekspresową będzie możliwe wyłącznie przez węzeł „Wiązowna” • Wzdłuż drogi S-17 zaprojektowano ogólnodostępną drogę klasy Z • Na granicy północnej i południowej lotniska przewidziano przejazdy nad trasą ekspresową, którą połączono z projektowaną drogą ogólnodostępną, dochodzącą do węzła „Wiązowna”
6.	04.04.2006	-	Stanisława i Marian Nowak	Prośba o zapewnienie podłączenia istniejącej stacji paliw w miejscowości Wólka Mładzka przy ul. Wspaniałej do przyszłej drogi ekspresowej S-17.

7.	07.04.2006	GDDKiA BPI1zk/4117/347/06	GDDKiA Centrala	W nawiązaniu do pisma GENERAL AVIATION nr L.dz.009/GA/2006 prośba o przeanalizowanie wariantowych rozwiązań włączenia lotniska „Góraszka” do trasy S-17
8.	25.04.2006	GDDKiA-O/WA-B-13r-400/140/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź do Centrali GDDKiA na pismo GDDKiA BPI1zk/4117/347/06 w sprawie powiązania komunikacyjnego lotniska „Góraszka” do drogi S-17: <ul style="list-style-type: none"> • Nie ma możliwości wprowadzenia dodatkowego węzła i bezpośrednich zjazdów w rejonie lądowiska • Warunki obsługi komunikacyjnej przyległych terenów (w tym dojazd do lotniska) zostaną ponownie przeanalizowane w ramach STEŚ
9.	10.05.2006	GDDKiA-O/WA-B-13r-400/169/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź do Centrali GDDKiA na pismo GDDKiA BPI 1/ZK/4117/567/06 w sprawie podłączenia istniejącej stacji paliw w miejscowości Wólka Mładzka przy ul. Wspaniałej do przyszłej drogi ekspresowej S-17: <ul style="list-style-type: none"> • Koncepcja nie przewiduje MOP-u przy ul. Wspaniałej • ZOPI przyjęło do realizacji MOP w Woli Duckiej • Lokalizacja MOP-u byłaby niezgodna z warunkami technicznymi (odległość między MOP-ami wynosiłaby 3.0 km, a powinna min. 5.0 km) • Projektant – BPRW S.A. wypowiedziało się negatywnie w sprawie lokalizacji MOP-u • Na etapie STEŚ zostaną ponownie przeanalizowane warunki obsługi komunikacyjnej przyległych terenów, w tym stacji paliw
10.	19.08.2006	-	Mieszkańcy Wiązowny	
11.	30.08.2006	SZK-S17-W/EU-01/06	SZK Wiązowna	Informacja o powstaniu Uproszczonej koncepcji programowej przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na terenie gminy Wiązowna, zawierająca akceptowalne społecznie rozwiązania. Prośba o zorganizowanie konsultacji społecznych.
12.	31.08.2006	-	Protokół z RT	Ustalenia: <ul style="list-style-type: none"> • Jako wariant I przyjąć rozwiązania z koncepcji programowej • Jako wariant II opracować nowy przebieg trasy po nowym śladzie (tam gdzie będzie to możliwe i uzasadnione) • Rozwiązania wariantu I w rejonie Wiązowny opracować w podwariantach
13.	01.09.2006	RO-A-5541-7/06	Wójt Gminy Wiązowna	Prośba o uwzględnienie propozycji korekt przebudowy drogi nr 17 wynikających z Uproszczonej koncepcji programowej przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na terenie gminy Wiązowna opracowanego we współpracy z Urzędem Marszałkowskim. Koncepcja została zaakceptowana przez UM, władze gminy i zainteresowane grupy społeczności lokalnej.
14.	08.09.2006	TD-11B/4600/201/06	Departamentu Dróg i Transportu Drogowego	Prośba o zajęcie stanowiska w sprawie wystąpienia mieszkańców m. Wiązowna z dnia 19.08.2006
15.	18.09.2006	PM 0717/194/2006	Prezydent Miasta Otwocka	Podtrzymanie wniosków o: <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie szerokości dróg dojazdowych z 3.0 do min. 5.0 m • Uwzględnienie zatok przystankowych dla komunikacji autobusowej na terenie Otwocka przy drogach serwisowych • Zaprojektowanie większej ilości ciągów pieszych • Zaprojektowanie ciągów pieszo-rowerowych i ścieżek rowerowych • Zaprojektowanie krytego przejścia dla pieszych z ewentualnym uwzględnieniem wind osobowych lub przejścia podziemnego Wniosek o wytworzenie zjazdu w węźle „Wólka Mładzka” z drogi S-17 z kierunku Lublina do centrum Otwocka, powiązanie planowanego ronda z drogą serwisową w ciągu ul. Wspaniałej, poszerzenie jej do 6.0 m i uzgodnienie jej z IPJ

				w Świerku Poparcie wniosku o podłączenie do S-17 stacji paliw przy ul. Wspaniałej oraz innych właścicieli z terenu gminy Otwock Prośba o rozważenie możliwości wykonania przejścia drogą S-17 górą nad ul. Żeromskiego i zapewnienie jej połączenia z drogami serwisowymi
16.	06.10.2006	-	Mieszkańcy m. Wiązowna	W związku z <i>Koncepcją programową przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na terenie gminy Wiązowna</i> mieszkańcy nie zgadzają się na wariant nr 7. Akceptacja wariantu nr 8.
17.	18.10.2006	R0-A-5541-9(2)/06	Wójt Gminy Wiązowna	Prośba o rozpatrzenie wystąpienia mieszkańców m. Wiązowna
18.	17.11.2006	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/410/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Prośba o przeanalizowanie i ustosunkowanie się do problemów poruszanych w piśmie Departamentu Dróg i Transportu Drogowego nr TD-11B/4600/201/06 i wystąpienia mieszkańców Wiązowny z dnia 19.08.2006
19.	22.11.2006	-	Hanna Izdebska	Prośba o wyjaśnienie sposobu poprowadzenia drogi S-17 w rejonie posesji przy ul. Lubelskiej 3c
20.	04.12.2006	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/429/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź na pismo z dnia 22.11.2006 dotyczące ewentualnej kolizji proj. rozwiązań komunikacyjnych z posesją przy ul. Lubelskiej 3c <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prace projektowe są nadal prowadzone</i> • <i>Warianty rozwiązań zakładają możliwość prowadzenia drogi S-17 w nawiązaniu do istniejącej jezdni oraz po nowym śladzie</i>
21.	27.12.2006	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/460/2006	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź do Centrali GDDKiA w związku z pismem BPI 1zk/052/1472/1305/1477/06 oraz załączoną korespondencją mieszkańców Wiązowny dotyczącą planowanej rozbudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów trasy ekspresowej wraz z bezkolizyjnym powiązaniem z drogą wojewódzką nr 721 w rejonie Wiązowny <ul style="list-style-type: none"> • <i>Analizowane w ramach STEŚ rozwiązania wariantowe przebiegu trasy powinny spełnić oczekiwania społeczności lokalnej Wiązowny</i> • <i>Rozwiązania wariantowe zakładają możliwość prowadzenia drogi S-17 w nawiązaniu do obecnej jezdni drogi krajowej (z niewielkimi fragmentarycznymi korektami) oraz po nowym śladzie po północno-wschodniej stronie istniejącej zabudowy</i> • <i>Rozwiązania te umożliwiają zmianę lokalizacji nieakceptowanego przez mieszkańców węzła „Wiązowna” w inne miejsce</i> • <i>Wszystkie analizowane warianty zakładają zlokalizowanie drogi woj. nr 721 po nowym śladzie, omijającym Wiązownę</i> • <i>Rozwiązania zostaną poddane konsultacjom społecznym</i>
22.	08.01.2007	-	Sołtys wsi Żabianka	Prośba o wyjaśnienia i konsultacje społeczne.
23.	08.01.2007	SZK-S-17_W/GDW-02/07	SZK Wiązowna	Zapytanie o termin konsultacji społecznych
24.	12.01.2007	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/14/2007	GDDKiA Oddział w Warszawie	Odpowiedź na pismo Posła RP Dariusza Olszewskiego na pismo nr DO/I i Z/70/06 z dnia 13.12.2006 oraz załączonego wystąpienia mieszkańców Wiązowny odnośnie planów przebudowy drogi woj. nr 721 oraz jej bezkolizyjnego powiązania z drogą S-17 <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sprawa przebudowy drogi woj. nr 721 leży w gestii Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie</i> • <i>W ramach Uproszczonej koncepcji programowej przebiegu drogi wojewódzkiej nr 721 na terenie gminy Wiązowna analizami objęto 4 warianty przebiegu drogi wojewódzkiej, omijające Wiązownę</i> • <i>Przez Oddział w Warszawie prowadzone są prace projektowe dostosowania drogi nr 17 do parametrów trasy ekspresowej</i>

				<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązania wariantowe zakładają możliwość prowadzenia drogi S-17 w nawiązaniu do obecnej jezdni drogi krajowej (z niewielkimi fragmentarycznymi korektami) oraz po nowym śladzie po północno-wschodniej stronie istniejącej zabudowy • Rozwiązania te umożliwiają zmianę lokalizacji nieakceptowanego przez mieszkańców węzła „Wiązowna” w inne miejsce • Na obecnym etapie niemożliwe jest przedstawienie bardziej konkretnych wyjaśnień
25.	23.01.2007	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/31/2007	GDDKiA Oddział w Warszawie	Pismo z prośbą o przeanalizowanie i zajęcie stanowiska odnośnie pisma mieszkańców wsi Żabianka z dnia 08.01.2007
26.	05.02.2007	GDDKiA-O/WA-B-13 g/400/60/2007	GDDKiA Oddział w Warszawie	<p>Odpowiedź na pismo SZK Wiązowna nr SZK-S-17_W/GDW-02/07 z dnia 08.01.2007 dotyczącego planowanej rozbudowy drogi nr 17 do parametrów trasy ekspresowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecnie w ramach STEŚ prowadzone są prace, uwzględniające wariantowe prowadzenie ciągu komunikacyjnego • Rozwiązania wariantowe zakładają możliwość prowadzenia drogi S-17 w nawiązaniu do obecnej jezdni drogi krajowej (z niewielkimi fragmentarycznymi korektami) oraz po nowym śladzie po północno-wschodniej stronie istniejącej zabudowy • Rozwiązania te umożliwiają zmianę lokalizacji nieakceptowanego przez mieszkańców węzła „Wiązowna” w inne miejsce • Wszystkie analizowane warianty zakładają zlokalizowanie drogi woj. nr 721 po nowym śladzie, omijającym Wiązownę • Rozwiązania zostaną poddane konsultacjom społecznym
27.	09.03.2007	-	Notatka ze spotkania roboczego	
28.	01.03.2007		Protokół z Rady Technicznej	Protokół z Rady Technicznej z dnia 01.03.2007r. zorganizowanej przez GDDKiA Oddział w Warszawie dotyczącej „Opracowania studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowego rozbudowy drogi krajowej nr 17 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku węzeł „Lubelska” do granicy województwa lubelskiego”

